

ЗВІТ

експертної групи

Заклад вищої освіти	Інститут історії України Національної академії наук України
Освітня програма	51659 Історія та археологія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	032 Історія та археологія

Цей звіт складений за наслідками експертного оцінювання згаданої вище освітньої програми, що проводилася Національним агентством із забезпечення якості вищої освіти.

Звіт є результатом роботи експертної групи. Його основним призначенням є систематизація отриманої інформації, її аналіз та безпосереднє оцінювання якості освітньої програми. Звіт призначений як безпосередньо для закладу вищої освіти, так і для широкої громадськості. Він є публічним документом та буде оприлюднений на сайтах Національного агентства і закладу вищої освіти. Він також є підставою для прийняття подальших рішень галузевою експертною радою та Національним агентством.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

Загальні відомості

1. Інформація про освітню програму

Назва ЗВО	Інститут історії України Національної академії наук України
Назва ВСП ЗВО	не застосовується
ID освітньої програми в ЄДЕБО	51659
Назва ОП	Історія та археологія
Галузь знань	03 Гуманітарні науки
Спеціальність	032 Історія та археологія
Спеціалізація (за наявності)	відсутня
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

2. Відомості про склад експертної групи та акредитаційну експертизу

Склад експертної групи	Синявська Лариса Іванівна, Вакуленко Марія Анатоліївна, Дроздов Віктор Володимирович (керівник)
Залучений представник роботодавців	не застосовується
Дати візиту до ЗВО	16.03.2026 р. – 18.03.2026 р.

3. Посилання на документи, які підлягають оприлюдненню закладом вищої освіти на своєму вебсайті

Відомості про самооцінювання ОП http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_03/69aeoca237eb4.pdf
Програма візиту експертної групи http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_03/69b0835a3c976.pdf

4. Інформація про наявність у звіті інформації з обмеженим доступом

Звіт не містить інформацію з обмеженим доступом

I. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації з підстав, не пов'язаних із відповідністю критеріям оцінювання якості освітньої програми:

відсутні

II. Резюме

Висновок щодо відповідності критеріям. Позитивні практики за освітньою програмою:

Аналіз відомостей про самооцінювання, вивчення документації та проведення експертного оцінювання в Інституті історії України Національної академії наук України (ПУ НАН України, Інститут) дають підстави експертній групі (ЕГ) вважати, що освітньо-наукова програма «Історія та археологія» третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти (ОНП) повністю відповідає критеріям оцінювання якості освітньої програми (Критеріям). За результатами експертного оцінювання ЕГ оцінила Критерії 1, 2, 3, 4, 5, 8 на рівні В, а Критерії 6, 7, 9 і 10 – на рівні А. ОНП відповідає чинним нормативним вимогам щодо підготовки здобувачів ступеня доктора філософії, характеризується логічною структурою освітньої складової, належним рівнем наукового керівництва аспірантів, системною взаємодією зі стейкхолдерами та загалом ефективним функціонуванням внутрішніх процедур забезпечення якості освітньої діяльності. Позитивні практики: 1) ОНП безпосередньо інтегрована в дослідницьке середовище ПУ НАН України та спрямована на відтворення власного наукового потенціалу закладу; 2) наявні варіативні авторські курси, зміст яких ґрунтується на власних наукових розробках викладачів та безпосередньо пов'язаний із сучасними напрямками історичних досліджень; 3) практика організована на базі закладу вищої освіти-партнера, що сприяє узгодженню її змісту з потребами освітнього процесу та забезпечує ефективний зворотний зв'язок зі стейкхолдерами; 4) на вебсторінці силабуса розміщено опитувальник щодо якості викладання, що забезпечує ефективний зворотний зв'язок від здобувачів; 5) Інститут забезпечує високий рівень кваліфікації викладачів і наукових керівників з широким представленням праць учених у базах Scopus і Web of Science та демонструє значну активність у сфері міжнародного співробітництва; 6) аспірантам забезпечується повний доступ до бібліотечних фондів Інституту, повнотекстових електронних баз даних, а також до унікальних архівних матеріалів у рамках співпраці з архівними установами; 7) вебсайт ПУ НАН України поєднує функції офіційної адміністративної візитівки та унікальної історичної повнотекстової бази даних, що об'єднує електронні бібліотеки та джерельні ресурси; 8) Рада молодих науковців активно залучена до діяльності у системі забезпечення якості, представники якої входять до робочої групи ОНП, проводять опитування та забезпечують представництво інтересів аспірантів; 9) наявні персональні сторінки викладачів і аспірантів, які містять актуальну та структуровану інформацію про їхню професійну діяльність та наукові публікації; 10) Інститут має сталий досвід залучення наукових керівників до масштабних міжнародних та національних дослідницьких проєктів, результати яких регулярно реалізуються, публікуються та презентуються; 11) аспірантам надається безоплатна можливість публікації результатів їхніх досліджень у фахових наукових виданнях установи, у тому числі категорії «А».

Недоліки

Несуттєві недоліки за ОНП: 1) окремі програмні результати навчання, зокрема ПРН 6, потребують додаткового уточнення з метою повнішого відображення дескрипторів Національної рамки кваліфікацій; 2) урахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм здійснюється несистемно; 3) назва і зміст ОК 6 містять застарілу термінологію, що потребує актуалізації відповідно до сучасних практик викладання у закладах вищої освіти; 4) окремі елементи предметної області, визначені в описі ОНП, потребують посилення відповідними освітніми компонентами у структурі програми; 5) навчальний план містить технічні неузгодженості, зокрема розбіжності щодо семестрового розміщення практики та неточності у розподілі форм підсумкового контролю за семестрами; 6) відсутність локального документа, в якому врегульовано питання визнання результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти; 7) відсутність єдиного нормативного документа для регламентації стратегії інтернаціоналізації; 8) недостатня динаміка оновлення списків літератури у силабусах; 9) несистемне застосування процедур перегляду й оновлення ОНП; 10) відсутній детальний аналіз опитувань та резолюції щодо зібраної інформації, несистемно проводиться аналіз змін у чинній нормативно-правовій базі у сфері вищої освіти; 11) у нормативних положеннях відсутнє чітке розмежування відповідальності між рівнями управління програмою за забезпечення її якості.

Рекомендації

1. Робочій групі в новій редакції ОНП узгодити формулювання програмних результатів навчання з вимогами НРК, зокрема з дескриптором «критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей», врахувати досвід аналогічних іноземних освітніх програм, а також передбачити запровадження освітнього компонента або змістове посилення наявних компонентів, який би забезпечував більш повне відображення складових предметної області. 2. До початку формування індивідуальних навчальних планів аспірантів на наступний навчальний рік усунути технічні неузгодженості навчального плану. 3. Науково-педагогічним працівникам, що забезпечують викладання освітніх компонентів, забезпечити регулярне оновлення списків літератури у силабусах, зосередивши увагу на джерелах за останні 3–5 років; оновити зміст ОК 6 відповідно до сучасного освітнього законодавства та узгодити його структуру і змістове наповнення з вимогами професійного стандарту викладача закладу вищої освіти. 4. Керівництву Інституту протягом поточного семестру розробити нормативний документ для регламентації стратегії інтернаціоналізації. 5. Допоміжному персоналу до початку 2026/2027 навчального року забезпечити оновлення нормативної бази, зокрема щодо порядку визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти, навчально-методичного супроводу освітнього процесу, а також уточнення розподілу повноважень і відповідальності між різними рівнями управління ОНП у сфері забезпечення її якості. 6. Гаранту ОНП і робочій групі запровадити та забезпечити регулярний аналіз результатів опитувань всіх учасників освітнього процесу, оприлюднювати аналітичні висновки і враховувати їх під час удосконалення програми; забезпечити більш регулярний перегляд ОНП із використанням результатів моніторингу якості

освітнього процесу, аналітики опитувань стейкхолдерів та змін у нормативно-правовому регулюванні підготовки здобувачів вищої освіти.

III. Аналіз

У цьому розділі експертна група описує встановлені під час акредитаційної експертизи фактичні обставини, аналізує та оцінює їх, а також надає свої рекомендації щодо удосконалення ОП та діяльності за нею за окремими критеріями.

Критерій 1. Проєктування освітньої програми:

1. Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти. За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання затверджуються закладом вищої освіти і мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Стандарт вищої освіти за третім (освітньо-науковим) рівнем вищої освіти відсутній. Перелік компетентностей і програмних результатів навчання (ПРН) в редакції ОНП 2025 р., порівняно з 2018 р. (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2023_10/652e57a71ab72.pdf), не зазнав суттєвих змін (було відкориговано формулювання ФК 5). Вони узгоджуються з вимогами восьмого рівня Національної рамки кваліфікацій (НРК). Концептуальні та методологічні знання в галузі забезпечують ПРН 1, ПРН 2, ПРН 3. Відповідні 8-му рівню НРК спеціалізовані вміння та навички узгоджуються з ПРН 4, ПРН 5, ПРН 8 і ПРН 18 (спеціалізовані вміння/навички і методи, необхідні для розв'язання значущих проблем у сфері професійної діяльності, науки та/або інновацій), а також із ПРН 7 і ПРН 13 (започаткування, планування, реалізація та коригування послідовного процесу ґрунтового наукового дослідження з дотриманням належної академічної доброчесності). Комунікативні навички, у тому числі використання академічної української та англійської мови, передбачені в ПРН 9, ПРН 10, ПРН 11, ПРН 12. Відповідальність і автономію в професійній і науковій діяльності забезпечують ПРН 13, ПРН 14, ПРН 15, ПРН 16, ПРН 17. Водночас ПРН 6 потребує підсилення відповідності дескриптору «критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей».

2. Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідних професійних стандартів (за наявності). Освітні програми, що передбачають присвоєння професійних кваліфікацій, мають забезпечувати виконання вимог відповідних професійних стандартів

ОНП не передбачає присвоєння професійної кваліфікації. Кваліфікація за ОНП сформульована таким чином: «Доктор філософії в галузі “Гуманітарні науки” зі спеціальності “Історія та археологія”». ЕГ вважає, що формулювання кваліфікації варто увідповіднити вимогам законодавства (п. 3 ст. 7 Закону України «Про вищу освіту»), зокрема, вилучити зазначення галузі знань.

3. Освітня програма має чітко сформульовану мету, яка відповідає місії та стратегії закладу вищої освіти

Концепція діяльності ІУ НАН України (<http://history.org.ua/uk/page/concept-of-activity>) має чітко визначені місію, стратегію, мету і завдання. Зокрема, до мети наукової діяльності закладу входить: «проведення фундаментальних і прикладних досліджень, систематизація, упорядкування, поширення й популяризація науково-історичних знань з історії України, а також передача наукових знань, забезпечення спадкоємності, сталості й інтенсивності науково-пізнавального процесу, зокрема постійної ротації поколінь кадрів академічних істориків та підготовки високопрофесійних кадрів». Така мета має виразне загальнодержавне стратегічне значення, що підтверджується як фундаментальним внеском інституції у формування українського історичного гранд-нарративу, так і її роллю у відтворенні наукових шкіл, розвитку сучасних напрямів історичної науки та інтеграції українських досліджень у міжнародний академічний простір. Відповідно, діяльність Інституту спрямована не лише на продукування нових знань, а й на забезпечення інституційної тяглості наукового середовища, що є необхідною умовою сталого розвитку гуманітарної сфери в Україні. У цьому контексті мета ОНП повністю корелює з концепцією діяльності ІУ НАН України, а також із завданням: «проведення досліджень на здобуття кваліфікаційного рівня (дисертації)». Особливості ОНП, визначені в описі профілю програми, відповідають меті й підкреслюють можливість ознайомлення здобувачів з досягненнями вітчизняних наукових шкіл у галузі історіографії, джерелознавства, спеціальних історичних дисциплін, історії України, історії міжнародних відносин та воєнно-історичних досліджень, що виникли та сформувалися в ІУ НАН України.

4. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням потреб заінтересованих сторін

В ІУ НАН України створено робочу групу стейкхолдерів (<http://history.org.ua/uk/post/50226>), до складу якої входять як співробітники Інституту, так і представники роботодавців, зокрема від закладів вищої освіти (Одеський національний університет імені І. І. Мечникова, Київський столичний університет імені Бориса Грінченка, Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т.Г. Шевченка, Київський національний університет імені Тараса Шевченка) та державних установ (Центральний державний архів вищих органів влади та управління України, Національний музей історії України у Другій світовій війні). Представники цієї робочої групи входять до складу робочої групи ОНП, до якої також долучені представники від здобувачів вищої освіти та Ради молодих вчених. ЕГ переконалася, що під час проектування програми враховувалися інтереси різних груп стейкхолдерів. Формами комунікації з ними були як проведення опитувань через онлайн-анкетування (<http://history.org.ua/uk/post/50050>), так і проведення спільних зустрічей (зокрема, зустріч 11 грудня 2025 р., на якій обговорювалося оновлення ОНП). У двох рецензіях на ОНП, які долучені до акредитаційної справи в Інформаційній системі (ІС), позитивно оцінюється зміст програми й підготовка здобувачів вищої освіти за даною ОНП, а також містяться рекомендації, зокрема щодо доповнення програми елементами дослідницької практики. Під час опитування фокус-груп ЕГ пересвідчилася, що ці рекомендації будуть враховані при розробці наступної редакції ОНП.

5. Мета освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку науки, спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

Специфіка ОНП полягає в тому, що наукові керівники аспірантів та науковий персонал, долучений до реалізації ОНП, є фахівцями, які формують сучасні наукові напрями й школи в українській історичній науці. Це, зокрема, простежується у змісті ОНП та темах дисертаційних досліджень аспірантів. Ще однією специфічною рисою є те, що підготовка аспірантів зорієнтована на поповнення власної академічної спільноти професійних істориків та розвиток наукових шкіл, тому ІУ НАН України є основним роботодавцем аспірантів після їхнього захисту. Під час бесіди з головою Ради молодих науковців, начальником відділу кадрів і випускником Інституту, ЕГ переконалася в цьому. Це забезпечує підвищену увагу на підготовку аспірантів, які потенційно стануть науковими співробітниками Інституту. Поряд із цим, регіональний контекст ОНП також простежується в окремих темах дисертаційних досліджень, зокрема, цілі ОНП наближені до потреб дослідження історичної спадщини Київщини, а також наявна проблематика вивчення діяльності істориків Півдня України. Враховуючи, що ОНП реалізується в науковій установі, робоча група проаналізувала досвід реалізації подібних ОНП в закладах вищої освіти, представники яких входять до робочої групи стейкхолдерів. Крім того, участь у міжнародних проєктах дозволила ознайомитися з особливостями підготовки аспірантів за кордоном, проте конкретні результати аналізу зарубіжних ОНП не представлені у відомостях про самооцінювання.

Загальний аналіз щодо Критерію 1:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає повністю вимогам підкритеріїв 1.3 і 1.4, частково – підкритеріїв 1.1 і 1.5; підкритерій 1.2 не застосовується. ПРН загалом узгоджуються з вимогами восьмого рівня НРК. Мета ОНП чітко корелює з метою та завданнями Інституту. Здійснюється системна взаємодія з різними групами стейкхолдерів під час проектування та оновлення програми. Позитивними практиками є безпосередня інтегрованість ОНП в дослідницьке середовище провідної академічної установи, а також орієнтація підготовки здобувачів на відтворення власного наукового потенціалу.

Недоліки

Окремі програмні результати навчання, зокрема ПРН 6, потребують додаткового уточнення з метою повнішого відображення дескриптора НРК, пов'язаного з критичним аналізом, оцінюванням і синтезом нових та комплексних ідей. Урахування досвіду аналогічних іноземних освітніх програм здійснюється несистемно. Зазначені недоліки є несуттєвими і не впливають на загальну відповідність ОНП вимогам Критерію 1.

Рекомендації

У новій редакції ОНП узгодити формулювання програмних результатів навчання з вимогами НРК, зокрема з дескриптором «критичний аналіз, оцінка і синтез нових та комплексних ідей», а також врахувати досвід аналогічних іноземних освітніх програм.

Рівень відповідності Критерію 1.

Рівень В

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми:

1. Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо обсягу освітніх програм для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Обсяг освітньої складової ОНП становить 46 кредитів ЄКТС, що відповідає вимогам чинного законодавства. Вибіркові компоненти становлять 26% від обсягу освітньої складової (12 кредитів ЄКТС). Обсяг кредитів, виділених на практичну підготовку, – 4 кредити ЄКТС. В ОНП чітко визначено наукову складову ОНП, наявні вимоги до виконання індивідуального плану наукової роботи аспіранта для кожного року навчання, що повністю узгоджується з Порядком підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах).

2. Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявленої мети та програмних результатів навчання. Зміст освітньої програми забезпечує формування загальнокультурних та громадянських компетентностей, досягнення програмних результатів навчання, що передбачають готовність здобувача самостійно здійснювати аналіз та визначати закономірності суспільних процесів

ОНП має чітку й логічну структуру, яка узгоджується з етапами підготовки дисертаційного дослідження. На першому році навчання викладаються дисципліни загальної підготовки, які сприяють формуванню загальних компетентностей ОНП і спеціалізованих навичок проведення історичного наукового дослідження. На другому році навчання викладаються вибіркові дисципліни, а також дисципліни професійної підготовки, які сприяють удосконаленню спеціалізованих навичок роботи з історичними джерелами. Третій рік навчання включає дисципліну, що забезпечує розвиток компетентностей у викладацькій діяльності, й науково-педагогічну (в ОНП 2025 р. – асистентську) практику. Така структура повністю забезпечує можливість досягти заявленої мети, а також усіх компетентностей та ПРН. Це підтверджується матрицями забезпечення компетентностей та результатів навчання відповідними компонентами ОНП, а також змістом освітніх компонентів, відображених у силабусах. Водночас потребує уточнення формулювання ОК 6 відповідно до сучасного законодавства, зокрема, заміни формулювання «викладання історії у вищій школі» на «викладання історії у закладах вищої освіти». У самому змісті ОК 6 зустрічаються застарілі формулювання, на кшталт «у вищих навчальних закладах різних рівнів акредитації», «навчального процесу з історії», «в умовах вузівської професійної підготовки» тощо. На думку ЕГ, у змісті ОК 6 доцільно врахувати вимоги професійного стандарту «Викладач закладу вищої освіти», затвердженого наказом МОН України від 16.10.2024 № 1466 (<https://register.nqa.gov.ua/profstandart/vkladaci-zakladiv-visoi-osviti>). Виходячи зі специфіки спеціальності, формування загальнокультурних та громадянських компетентностей забезпечують дисципліни загальної та професійної підготовки.

3. Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеній для неї спеціальності (спеціальностей, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

У зв'язку з тим, що стандарт вищої освіти відсутній, предметна область в ОНП визначена робочою групою і містить об'єкти вивчення та діяльності, цілі навчання, теоретичний зміст, методи, методики й технології, інструменти та обладнання. Зміст ОНП загалом відповідає об'єкту вивчення та теоретичному змісту предметної області. Проблеми історичного джерелознавства, дослідницькі можливості спеціальних історичних дисциплін та їхнє місце в історичній науці, методологія та стратегія історичного дослідження, які входять до об'єктів вивчення, змістовно узгоджуються з ОК 3, ОК 4 і ОК 5. Водночас до об'єктів вивчення належать «загальні процеси розвитку людства в різні історичні епохи, основні тенденції розвитку України, наукові теорії, концепції та напрями історичного пізнання», які потребують додаткового освітнього компонента у структурі ОНП. Засоби і методи комунікації у фаховому середовищі й основи професійного спілкування англійською мовою, визначені у теоретичному змісті, досягаються через ОК 1. Сформульовані в ОНП методи й технології цілком узгоджуються з ОК 3 (загальнонаукові методи; спеціально-історичні методи; міждисциплінарні методи та інструментарій соціогуманітаристики) та ОК 4 (методи і процедури архівної, джерелознавчої та бібліографічної евристики). Інформаційно-аналітичні інструменти та спеціальне програмне забезпечення, що сприятиме досягненню цілей ОНП і підготовці науковця, застосовуються

в ОК 3. ЕГ відзначає, що тематика дисертаційних робіт повністю відповідає об'єкту вивчення та теоретичному змісту предметної області.

4. Структура і зміст освітньої програми передбачають можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Порядок вибору навчальних дисциплін в ІУ НАН України визначає Положення про порядок та умови обрання дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999bede95249.pdf). Порівняно з попередньою редакцією ОНП структура вибіркової складової зазнала змін. Якщо до 2025 р. вибіркові дисципліни були зафіксовані в переліку освітніх компонентів, то в новій редакції зазначено загальний обсяг кредитів, а в Каталозі вибіркового дисциплін подається перелік дисциплін, які аспірант може обрати відповідно до проблематики власного дослідження. Каталог із силабусами вибіркового дисциплін розміщено на вебсайті Інституту (<http://history.org.ua/uk/post/50112>). Такий підхід сприяє підвищенню гнучкості вибіркової складової ОНП і посилює можливість розвитку індивідуальної освітньої траєкторії аспірантів. Вибіркові дисципліни обираються аспірантом шляхом подання заяви на початку першого року навчання. Ці дисципліни включаються до індивідуального навчального плану. Вивчення вибіркового дисциплін відбувається на другому році підготовки аспірантів. Під час зустрічі зі здобувачами вищої освіти ЕГ переконалася, що аспіранти обирають дисципліни, виходячи зі своїх наукових інтересів. Враховуючи те, що кількість аспірантів є невеликою, а тематика досліджень відрізняється, допускається індивідуалізований формат опанування окремих дисциплін. Зразки індивідуальних планів підготовки аспірантів, доданих до ІС, містять заяви про обрання вибіркового дисциплін, що підтверджують відповідність фактичних процедур вимогам, зазначеним у нормативних документах Інституту. ЕГ відзначає значну варіативність вибіркового дисциплін, які є переважно унікальними авторськими курсами, що дозволяють аспірантам поглиблювати фахову підготовку відповідно до тематики дисертаційних досліджень, розширювати методологічний інструментарій та формувати індивідуальну дослідницьку траєкторію, що загалом відповідає вимогам підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня вищої освіти.

5. Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності.

Проходження практики заплановано у шостому навчальному семестрі; обсяг практики складає 4 кредити ЄКТС. Проведенню практики передують навчальна дисципліна ОК 6, яка забезпечує необхідні теоретичні знання та методичні навички, потрібні для здійснення освітньої діяльності у закладах вищої освіти. Програма асистентської практики (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/699ec39433543.pdf) визначає зміст та вимоги її проходження, а також вимоги до звітності. У силабусі асистентської практики визначено критерії оцінювання результатів її проходження. Практика включає пасивну (позааудиторну) та активну (аудиторну) складову. Зміст практики передбачає ознайомлення здобувачів із організацією освітнього процесу у закладах вищої освіти, набуття досвіду підготовки навчально-методичних матеріалів, проведення окремих видів навчальних занять, а також формування навичок комунікації зі студентською аудиторією. Такий підхід сприяє розвитку педагогічної компетентності аспірантів і відповідає вимогам підготовки здобувачів третього (освітньо-наукового) рівня щодо набуття досвіду викладацької діяльності. Керівництво практики забезпечує гарант ОНП, який має достатній науково-педагогічний стаж та досвід організації освітнього процесу на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти. Під час аналізу звітних матеріалів аспірантів, поданих до ІС, ЕГ встановила, що програмні вимоги до проходження асистентської практики, форми звітності та критерії оцінювання є чітко визначеними та узгоджуються з нормативними документами Інституту. Практика здійснюється на базі Київського столичного університету імені Бориса Грінченка, з яким укладено договір про співробітництво. З огляду на те, що представник університету входить до робочої групи стейкхолдерів, це сприяє узгодженню змісту асистентської практики з актуальними потребами освітнього процесу у закладах вищої освіти та забезпечує зворотний зв'язок між базою практики і розробниками ОНП.

6. Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок

Практично всі освітні компоненти передбачають набуття аспірантами соціальних навичок. Особливе значення для аспірантів має набуття мовних компетентностей, зокрема здатності презентувати результати власного дослідження іноземною мовою (ОК 1). Критичне мислення формується та поглиблюється під час опанування дисциплін філософського (ОК 2) та методологічного спрямування (ОК 3), а також професійних дисциплін (ОК 4, ОК 5, ОК 6). Вивчення засад наукової етики та вміння розв'язання комплексних завдань досягаються через ОК 3. Відповідно до змісту асистентської практики аспіранти мають можливість розвинути базові soft skills: креативність, здатність до командної роботи, комунікабельність та емоційний інтелект. Крім того, соціальні навички аспірантів розвиваються шляхом участі у науковій роботі, зокрема підготовки публікацій, виступів на наукових конференціях, участі в наукових семінарах, круглих столах та інших формах академічної комунікації, що сприяє формуванню навичок професійної взаємодії в академічному середовищі.

7. Обсяг окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає законодавству, фактичному навантаженню здобувачів, та програмним результатам навчання

Навчання за освітньою складовою ОНП здійснюється протягом шести навчальних семестрів. Обсяги освітніх компонентів є обґрунтованими та збалансованими і дозволяють досягти визначених ПРН. Співвідношення аудиторних годин у навчальному плані складає від 1/3 до 2/3 від загального обсягу навчального навантаження. Такий розподіл навчального навантаження сприяє поєднанню опанування теоретичних знань із самостійною дослідницькою діяльністю, що є необхідною передумовою формування дослідницьких компетентностей здобувачів. Водночас навчальний план містить технічні огріхи, зокрема в графіку навчального процесу та в бюджеті часу практика позначена в п'ятому семестрі, хоча в плані навчального процесу вона позначена в шостому. Також в розподілі екзаменів і заліків за семестрами помилково вказані всі види контролю у другому семестрі.

8. Структура освітньої програми, освітні компоненти забезпечують практикоорієнтованість освітньої програми або узгоджені із завданнями та особливостями дуальної форми здобуття освіти (у разі реалізації цієї форми на освітній програмі)

Дуальна форма за ОНП не передбачена. З огляду на наукову спрямованість програми, практикоорієнтованість є відносно обмеженою, проте практичні навички формуються під час вивчення ОК 3, а також асистентської практики. Під час вивчення курсу «Техніка, методика та методологія дослідницької праці: основи підготовки дисертаційних студій» аспіранти отримують практичні завдання, які зорієнтовані на формування навичок планування дисертаційного дослідження, роботи з науковими джерелами, опанування методів історичного аналізу, підготовки академічних текстів та апробації результатів наукової роботи. Завдання мають індивідуальний характер відповідно до наукової проблематики дисертаційних досліджень аспірантів. Крім того, практична складова підготовки реалізується через виконання індивідуального плану наукової роботи, який передбачає підготовку наукових публікацій, участь у наукових конференціях, семінарах та інших формах академічної комунікації й забезпечує набуття досвіду самостійної наукової діяльності.

9. Освітня програма забезпечує набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, направлених на досягнення глобальних цілей сталого розвитку до 2030 року, проголошених резолюцією Генеральної Асамблеї Організації Об'єднаних Націй від 25 вересня 2015 року № 70/1, визначених Указом Президента України від 30 вересня 2019 року № 722

Освітній та науковий складники ОНП (ОК 1, ОК 2, практична підготовка, участь у дослідницькій діяльності) забезпечують набуття здобувачами вищої освіти компетентностей, спрямованих на досягнення глобальних цілей сталого розвитку, зокрема забезпечення всеохоплюючої і справедливої якісної освіти та заохочення можливості навчання впродовж усього життя для всіх, забезпечення гендерної рівності, розширення прав і можливостей жінок і чоловіків на засадах рівності, а також формування інклюзивного академічного середовища та підтримку принципів академічної доброчесності й відповідального наукового дослідження. Крім того, зміст освітніх компонентів ОНП сприяє формуванню критичного мислення, навичок міжкультурної комунікації та відповідального ставлення до суспільних викликів, що узгоджується із завданнями сталого розвитку у сфері освіти, розвитку демократичних інституцій та зміцнення соціальної згуртованості.

Загальний аналіз щодо Критерію 2:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає повністю вимогам підкритеріїв 2.1, 2.4, 2.5, 2.6, 2.8, 2.9, частково – підкритеріїв 2.2, 2.3 і 2.7. Зміст і структура програми є логічними, послідовними та узгоджуються з етапами підготовки дисертаційного дослідження. ОНП цілком узгоджена з предметною областю, дозволяє досягти заявлених ПРН, забезпечує реалізацію індивідуальної освітньої траєкторії, є практикоорієнтованою. Позитивною практикою є наявність варіативних авторських курсів, безпосередньо пов'язаних із сучасними напрямками історичних досліджень, що сприяє розвитку індивідуальної дослідницької траєкторії аспірантів. Перевагою ОНП є організація практики на базі закладу вищої освіти-партнера, що сприяє узгодженню її змісту з потребами освітнього процесу та забезпечує ефективний зворотний зв'язок між базою практики і розробниками програми.

Недоліки

Назва ОК 6 «Сучасні технології викладання історії у вищій школі» та його зміст містять застарілу термінологію, що потребує актуалізації відповідно до сучасних практик викладання у закладах вищої освіти. Окремі елементи предметної області, визначені в описі програми, зокрема пов'язані із загальними процесами розвитку людства в різні історичні епохи, основними тенденціями розвитку України та сучасними теоретичними напрямками історичного пізнання, потребують посилення відповідними освітніми компонентами у структурі програми. Навчальний план містить технічні неузгодженості, зокрема розбіжності щодо семестрового розміщення практики та неточності у розподілі форм підсумкового контролю за семестрами. Зазначені недоліки не впливають суттєво на загальну логіку побудови освітньої програми та на можливість досягнення визначених ПРН.

Рекомендації

У новій редакції ОНП та у змісті ОК 6 оновити термінологічні формулювання відповідно до сучасного освітнього законодавства та узгодити його структуру з вимогами професійного стандарту викладача закладу вищої освіти. У новій редакції ОНП передбачити запровадження освітнього компонента або змістове посилення наявних компонентів, який би забезпечував більш повне відображення складових предметної області, що стосуються загальних процесів історичного розвитку людства, основних тенденцій розвитку України та сучасних теоретичних напрямів історичного пізнання. До початку формування індивідуальних навчальних планів на наступний навчальний рік усунути технічні неузгодженості навчального плану.

Рівень відповідності Критерію 2.

Рівень В

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання:

1. Правила прийому на навчання за освітньою програмою укладені відповідно до Умов (Порядку) прийому на навчання для здобуття вищої освіти є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Правила прийому до ІУ НАН України є чіткими, зрозумілими, доступними, знаходяться у вільному доступі на офіційному сайті та регламентуються відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf), Положення про приймальну комісію (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2022_11/6374815fa1685.pdf), Правил прийому на навчання до аспірантури та докторантури у 2025 р. тощо. В правилах прийому міститься інформація щодо переліку необхідних документів, розрахунку конкурсного бала (ст. 14), спеціальних умов вступу і т.д. Також додаткова інформація щодо вступу міститься за посиланнями (<http://history.org.ua/uk/post/49920>, <http://history.org.ua/uk/post/48978>).

2. Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують її особливості

Вступ на ОНП можливий за наявності освітнього ступеня магістра (ОКР спеціаліста). В правилах прийому зазначено, що для конкурсного відбору осіб, які вступають на навчання для здобуття ступеня доктора філософії зараховуються бали вступних іспитів зі спеціальності (не менше 150 балів) результати ЄВВ з методології наукових досліджень (не менше 150 балів) та обох компонентів ЄВІ (не менше 150 балів), а також результати інших форм вступних випробувань (додаткових іспитів, співбесід, презентацій дослідницьких пропозицій чи досягнень). Програма вступного іспиту розміщена на вебсайті (<http://history.org.ua/uk/post/48978>). Відповідно до програми вступний іспит проводиться у письмовій формі з подальшою усною співбесідою згідно із затвердженим графіком. Додатковою складовою вступного іспиту зі спеціальності є захист вступником дослідницької пропозиції (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_09/68bed9913a418.pdf). На зустрічі із адміністративним персоналом та допоміжними структурними підрозділами було зазначено, що вступник має можливість обрати або захист дослідницької пропозиції або презентацію попередніх навчальних чи наукових здобутків. Це свідчить про студентоцентризований підхід до організації вступного процесу. Оцінювання вступного іспиту зі спеціальності та захисту дослідницької пропозиції або наукових досягнень здійснюється за шкалою 100–200 балів. Особи, які отримали за вступний іспит зі спеціальності або захист дослідницької пропозиції оцінку нижче 150 балів, вибувають із конкурсу. Особи, які вступають до аспірантури з іншої спеціальності, ніж зазначена в дипломі, складають додаткові випробування, визначені наказом директора Інституту. Такі випробування оцінюються за шкалою «зараховано» / «незараховано» та оприлюднюються на сайті перед початком вступної кампанії. Програми вступних випробувань переглядаються та оновлюються щорічно. Останні зміни у правилах прийому були пов'язані з оновленням загальноукраїнського законодавства, зокрема із запровадженням обов'язкових електронних кабінетів, ЄВВ тощо.

3. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання програмних результатів навчання та кваліфікацій, здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності). Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать національному законодавству та міжнародним актам, є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються. Процедура та прийняті рішення про визнання належним чином документуються відповідно до законодавства

Визнання програмних результатів навчання здобутих на інших освітніх програмах (зокрема під час академічної мобільності) регламентується відповідно до Положення про порядок визначення академічної різниці та перезарахування навчальних дисциплін в ІУ НАН України (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999c6674540a.pdf), Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (ст. 29) (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf). Перезарахування результатів навчання, здобутих у межах академічної мобільності, здійснюється відповідно до положення за таким алгоритмом. Після завершення освітніх компонентів, передбачених угодою про навчання та підтверджених документами приймаючої сторони (академічною довідкою, сертифікатом або іншим офіційним документом), Інститут за рішенням Вченої ради визнає результати навчання, зараховує погоджену кількість кредитів ЄКТС до освітньо-наукової програми та враховує їх під час виконання кваліфікаційних вимог. Дисципліни професійного циклу перезараховуються на підставі зіставлення освітніх програм і поданих документів; позитивна оцінка зберігається та, за потреби, переводиться у чинну в Інституті шкалу. Порядок визнання іншого навчального досвіду визначається до початку реалізації програм мобільності. У разі невиконання програми навчання після повернення здобувачу може бути встановлено індивідуальний графік ліквідації академічної заборгованості або запропоновано повторне навчання на контрактній основі. Випадків перезарахування результатів здобутих під час академічної мобільності або на інших ОП не було.

4. Заклад вищої освіти у межах освітньої програми здійснює визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти. Таке визнання здійснюється відповідно до чітких і зрозумілих правил, що не суперечать законодавству, є доступними для всіх учасників освітнього процесу

Визнання результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти здійснюється відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІУ НАН України (ст. 30) (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf). Водночас аналіз зазначеного документа засвідчив, що в ньому врегульовано лише механізм перезарахування результатів навчання, пов'язаних із набуттям мовних компетентностей. Нормативного документа, який би комплексно визначав порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти за іншими компетентностями, в Інституті не розроблено. На зустрічах було повідомлено, що декілька років тому одній з аспіранток було перезараховано на підставі сертифікату IELTS, який підтверджував знання англійської мови на рівні B2. Таке перезарахування здійснювалося відповідно до чинного законодавства України та внутрішніх процедур Інституту. Аспіранти також зазначили, що вони проходили різноманітні курси на освітніх онлайн-платформах у межах неформальної освіти. Водночас із заявами про визнання або перезарахування отриманих результатів вони не зверталися, хоча були обізнані про наявність такої можливості. У більшості випадків проходження таких курсів має на меті саморозвиток, розширення професійних знань і вдосконалення навичок, а не формальне зарахування результатів навчання.

Загальний аналіз щодо Критерію 3:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає вимогам критерію 3, однак має несуттєвий недолік з підкритерію 3.4. В Інституті сформовано чітку, прозору та нормативно врегульовану систему вступу й організації освітнього процесу на ОНП, що відповідає чинному законодавству та принципам студентоцентрованого підходу. Вимоги до вступу, процедура оцінювання та механізми визнання результатів навчання (зокрема в межах академічної мобільності) є визначеними й зрозумілими.

Недоліки

Несуттєвим недоліком є відсутність локального документа, в якому врегульовано питання визнання результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти.

Рекомендації

До початку 2026/2027 навчального року розробити та затвердити окреме локальне нормативне положення, яке б комплексно врегулювало порядок визнання та перезарахування результатів навчання, здобутих у межах неформальної та/або інформальної освіти відповідно до наказу МОН України № 130 від 08.02.2022 «Про затвердження Порядку визнання у вищій та фаховій передвищій освіті результатів навчання, здобутих шляхом неформальної та/або інформальної освіти».

Рівень відповідності Критерію 3.

Рівень В

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою:

1. Освітній процес відповідає вимогам законодавства. Методи, засоби та технології навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі мети та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Освітній процес за ОНП відповідає вимогам чинного законодавства України та внутрішньої нормативної бази Інституту, яку представлено у рубриці «Положення і нормативно-правова база» (<http://history.org.ua/uk/post/50218>). Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf) освітній процес в аспірантурі здійснюється за такими формами: денна, заочна, а також форми навчання можуть поєднуватися (п. 5.1), а основними видами навчальних занять (п. 7.1) є: лекція, семінарське, практичне заняття. Основні методи й засоби навчання обираються відповідно до змісту та особливостей ОК і конкретизуються у силабусах, які оприлюднено на сторінці «Організація освітнього процесу в ІУ» у вкладках «Дисципліни загальної підготовки», «Дисципліни професійної підготовки», «Асистентська практика», «Каталог вибіркових дисциплін для аспірантів ІУ НАН України» (<http://history.org.ua/uk/post/50218>), що дозволяє здобувачам ефективно планувати свою траєкторію навчання, чітко розуміти критерії оцінювання та свідомо готуватися до кожного етапу опанування дисципліни. Методи, засоби та технології навчання і викладання на ОНП реалізуються відповідно до принципів студентоцентрованого підходу, що передбачає орієнтацію освітнього процесу на потреби, інтереси та дослідницькі пріоритети здобувачів. Аспіранти мають можливість реалізовувати індивідуальну освітню траєкторію шляхом вільного вибору ОК відповідно до власних наукових інтересів, обирати тему дисертаційного дослідження та індивідуальну дослідницьку стратегію, баз практик з якими укладено договори, поєднувати навчання з науковою діяльністю. Зміст більшості ОК та ВК під час викладання адаптується до наукових інтересів і потреб здобувачів. Реалізація принципів академічної свободи забезпечується через право здобувачів на вільний вибір наукового керівника, теми й напрямку наукового дослідження, ОК, а також через можливість участі у наукових заходах, програмах академічної мобільності та діяльності Ради молодих вчених, що сприяє залученню аспірантів до наукової спільноти та їхнього професійного становлення. З урахуванням сучасних умов, зокрема воєнного стану, в Інституті активно застосовуються дистанційні технології навчання із використанням платформ Google Meet та Zoom. Під час зустрічі 4 здобувачі вищої освіти висловили задоволення щодо форм і методів навчання, змісту програми, що також підтверджено опитуванням щодо якості організації та здійснення освітнього процесу за ОНП (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/6953fe75c85ad.pdf). На основі аналізу ОНП, представлених силабусів, зустрічей ЕГ із НПП та здобувачами встановлено, що форми, методи навчання і викладання в цілому сприяють досягненню заявлених у ОНП цілей і ПРН та відповідають студентоцентрованому підходу, принципам академічної свободи.

2. Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі робочої програми навчальної дисципліни, силабуса)

Під час проведення акредитаційної експертизи члени ЕГ отримали підтвердження, що Інститут забезпечує здобувачам вищої освіти доступну та зрозумілу інформацію стосовно цілей, змісту та ПРН, а також порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих ОК. Вся необхідна інформація про ОК надається через силабуси, що є нормативним документом Інституту відповідно до Положення про силабус навчальної дисципліни в ІУ НАН України (п. 1.2) (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2022_11/637481e3e41e5.pdf), які знаходяться у вільному доступі на сайті Інституту в рубриці «Аспірантура і доктрантура» на сторінці «Організація освітнього процесу в ІУ» (<http://history.org.ua/uk/post/50218>), які періодично оновлюються. На першому аудиторному занятті НПП інформує здобувачів необхідну інформацію та місце її знаходження. На першому занятті гарант ОНП та НПП проводять розгорнуте ознайомлення здобувачів із навчальною дисципліною. Цей етап включає детальне роз'яснення ПРН, вивчення структури та тематики курсу, а також презентацію застосовуваних методів навчання. Окрему увагу приділяють прозорості освітнього процесу: студентам надають вичерпну інформацію щодо критеріїв оцінювання, форм поточного та підсумкового контролю, що забезпечує чітке розуміння вимог та очікуваних досягнень з перших днів навчання. Силабуси навчальних дисциплін містять детальний опис ОК, який включає анотацію, мету і

завдання, програмні компетентності та ПРН, зміст дисципліни, навчальний матеріал, самостійну роботу, рекомендовані навчально-методичні матеріали, літературу та джерела, обсяг дисципліни та види занять, систему і критерії оцінювання. Важливим елементом системи забезпечення якості освіти є практика розміщення опитувальника щодо якості викладання безпосередньо після оприлюдненого силабусу ОК. Це сприяє об'єктивному моніторингу задоволеності здобувачів, аналізу ефективності обраних методів викладання та подальшому вдосконаленню освітнього контенту на основі отриманих результатів. На сайті Інституту розміщено «Каталог вибіркових дисциплін для аспірантів ІУ НАН України» де представлено силабуси вибіркових ОК (<http://history.org.ua/uk/post/50112>), а механізм вибору визначений Положенням про порядок та умови обрання дисциплін за вибором здобувачів вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999bede95249.pdf). Під час спілкування зі здобувачами освіти ЕГ переконалася, що інформація щодо обсягу, структури ОК, результатів навчання, критеріїв оцінювання та правил дотримання академічної доброчесності надається їм належним чином. Здобувачі вищої освіти під час зустрічі 4 з ЕГ підтвердили, що ця інформація є зрозумілою та повною, а критерії оцінювання розглядаються як об'єктивні та справедливі. Скарг з боку здобувачів ЕГ виявлено не було.

3. Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та мети освітньої програми

Поєднання навчання і досліджень під час реалізації ОНП відображено в кожному силабусі ОК та підтверджено аспірантами і НПП під час зустрічей 3–4. Поєднання навчання і досліджень за ОНП відбувається у такі способи: 1. Урахування наукових інтересів здобувачів освіти, що співвіднесено з актуальними тенденціями розвитку освіти в Україні й світі та змістом предметної галузі ОНП; 2. Спрямованість змісту дисциплін на формування наукового світогляду (ОК 2, ОК 3); мовних компетентностей (ОК 1); формування універсальних навичок викладача-дослідника (ОК 6, ОК 7); фахових компетентностей (ОК 4–5, ВК 1–14); 3. Дослідницькій формі освітнього процесу, що характеризує найвищий рівень автономії здобувачів; 4. Надання переваги методам навчання дослідницького спрямування (науковий виступ, презентація наукових доповідей на семінарах, конференціях, круглих столах з актуальної тематики, написання наукових текстів українською мовою тощо); 5. Участь у неформальних заходах дослідницького спрямування тощо. ЕГ переконалася, що аспіранти безкоштовно оприлюднюють свій науковий доробок у наукових фахових виданнях Інституту категорій «А» і «Б», у тезах доповідей у збірниках всеукраїнського та міжнародного рівнів. Здобувачі отримують доступу до наукометричних баз даних через бібліотеку Інституту та Національну бібліотеку України імені В. І. Вернадського (зустріч 7).

4. Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі – викладачі) систематично оновлюють зміст освітніх компонентів на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Основним нормативним документом Інституту, що регламентує освітню діяльність з певної ОК, є силабус. Відповідно до п. 1.2 Положення про силабус навчальної дисципліни (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2022_11/637481e3e41e5.pdf), саме через силабуси здобувачам надається вся вичерпна інформація про зміст, структуру та вимоги до вивчення конкретної дисципліни. Силабус є навчально-методичним документом, що готується для здобувачів освіти з метою доступного і зрозумілого пояснення змісту, структури, цілей та форм реалізації відповідного ОК. Силабус розробляється на термін дії навчального плану і повністю оновлюється у випадку зміни стандартів вищої освіти, зміни нормативних документів, ОНП або ініціативи та пропозиції гаранта тощо. НПП, що забезпечують навчання на ОНП, мають відповідну наукову кваліфікацію, здійснюють регулярний перегляд та оновлення змісту ОК, що охоплює лекційний матеріал, плани семінарських занять, завдання для самостійної роботи. Водночас, варто забезпечити регулярне оновлення списків літератури у силабусах ОК, зосередивши увагу на джерелах за останні 3–5 років, що дозволить підтримувати актуальність змісту дисциплін, інтегрувати у навчання найновіші результати досліджень та забезпечити відповідність освітнього процесу сучасним світовим тенденціям у відповідній галузі. У процесі актуалізації враховуються сучасні тенденції розвитку історичної науки, а також запити стейкхолдерів, що відображається у тематиці дисертаційних досліджень та загальній спрямованості освітнього процесу. Зміст навчальних дисциплін базується на авторських наукових розробках викладачів (В. Томозов, О. Ясь та інші; зустріч 3), що забезпечує унікальність курсів та їх відповідність сучасному рівню досліджень у галузі. Інтеграція результатів власної наукової діяльності викладачів в освітній процес дозволяє здобувачам опановувати матеріал крізь призму актуальних наукових шкіл та практичного дослідницького досвіду. Аналіз відомостей СО, наданих документів, спілкування з НПП, гарантом ОНП свідчать, що викладачі систематично підвищують свою кваліфікацію під час стажувань (О. Ковалевська, Р. Маньковська, В. Томозов, О. Маєвський), семінарів, конференцій, вебінарів, участі в міжнародних проектах, академічній мобільності, публікацією результатів наукових досліджень у виданнях, що індексуються Scopus, Web of Science, наукових фахових виданнях (таб. 2 «Зведена інформація про викладачів ОНП») тощо.

5. Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності за освітньою програмою та закладу вищої освіти

Процес інтернаціоналізації реалізується через розбудову стійких партнерських зв'язків із провідними закордонними ЗВО та науковими центрами. Підтвердженням активної міжнародної інтеграції є низка чинних угод про співпрацю,

зокрема з Університетом природничих і гуманітарних наук у Седльце (Siedlce University of Natural Sciences and Humanities), Люблінським католицьким університетом Іоанна Павла II (The John Paul II Catholic University of Lublin) та іншими установами. Міжнародна активність підтверджується успішною реалізацією індивідуальних дослідницьких проєктів у провідних світових центрах. Зокрема, В. Томозов протягом 2023–2024 рр. перебував у статусі запрошеного дослідника в Індіанському університеті (США), де працював над розробкою інноваційного освітнього курсу з історії етнічних спільнот в Україні. Продовженням цієї співпраці стало його призначення з 2025 р. експертом The Oxford Ukraine Hub при Оксфордському університеті. Важливим напрямом міжнародної наукової інтеграції є реалізація спільного швейцарсько-українського проєкту № 2023.01/0030 «Михайло Драгоманов: Швейцарія на українській інтелектуальній мапі Європи» (Mykhailo Drahomanov: Switzerland on Ukraine's Intellectual Map of Europe) під керівництвом О. Яся. Дослідження здійснюється за підтримки Національного фонду досліджень України та Швейцарського національного наукового фонду. Вагомим інструментом міжнародної наукової дипломатії є діяльність спільних міждержавних комісій (зокрема українсько-німецької, українсько-польської, українсько-словацької та українсько-румунської), що успішно функціонують протягом останнього десятиліття. Провідну роль у роботі цих інституцій відіграють авторитетні вчені Інституту Г. Боряк, С. Віднянський, О. Лисенко, О. Ресент, О. Удод та Л. Якубова. Активна міжнародна діяльність Інституту є сприятливим середовищем для наукового зростання молодих дослідників. Зокрема, здобувачі вищої освіти активно долучаються до престижних міжнародних стипендіальних програм. Так, аспірантка Г. Малая стала стипендіаткою програм Центральноєвропейського університету «Invisible University for Ukraine» (2024 р.) та «Invisible Graduate School» (2025–2026 рр.), а також пройшла стажування за підтримки Українсько-німецької історичної комісії у Дослідницькому центрі Східної Європи при Університеті Бремена (серпень 2024 р.). Своєю чергою, аспірант Сергій Сільванович став учасником програми «Invisible Graduate School» Центральноєвропейського університету у весняному семестрі 2025 р. Під час проведення зустрічей із фокус-групами (зустрічі 1, 3, 4) ЕГ безпосередньо переконалися в активній залученості НПП та аспірантів до міжнародних освітніх та дослідницьких ініціатив. Попри високу активність у сфері міжнародного співробітництва та значні індивідуальні здобутки науковців, в установі наразі відсутній єдиний нормативний документ, який би комплексно регламентував стратегію та механізми інтернаціоналізації діяльності Інституту та його структурних підрозділів.

Загальний аналіз щодо Критерію 4:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Здобувачам вищої освіти вчасно надається інформація щодо цілей, змісту та ПРН, порядку та критеріїв оцінювання, в тому числі за допомогою сайту Інституту, рубрики «Аспірантура і докторантура» (вкладка «Організація освітнього процесу»). Позитивною практикою є розміщення опитувальника щодо якості викладання безпосередньо після силабусу, що забезпечує ефективний зворотний зв'язок від здобувачів, що дозволяє об'єктивно оцінювати відповідність змісту навчання програмі, аналізувати методи викладання та системно вдосконалювати ОК. Переважна більшість ОК базується на принципі навчання через дослідження та реалізується через авторські курси, зміст яких ґрунтується на власних наукових розробках викладачів. Інститут демонструє високу активність у сфері міжнародного співробітництва, що підтверджується значними індивідуальними здобутками науковців та здобувачів. ОНП відповідає вимогам підкритеріїв 4.1, 4.2, 4.3 повністю. Вимоги підкритерію 4.4, 4.5 виконано частково.

Недоліки

Відсутність єдиного нормативного документа для регламентації стратегії інтернаціоналізації. Недостатня динаміка оновлення списків літератури у силабусах, які потребують систематичного наповнення джерелами за останні 3–5 років для підтримання актуальності змісту дисциплін.

Рекомендації

Керівництву Інституту протягом поточного семестру розробити нормативний документ для регламентації стратегії інтернаціоналізації. Допоміжному персоналу до початку 2026/2027 навчального року забезпечити оновлення положень і нормативно-правової бази навчально-методичного супроводу освітнього процесу. Гаранту та НПП забезпечити регулярне оновлення списків літератури у силабусах, зосередивши увагу на джерелах за останні 3–5 років.

Рівень відповідності Критерію 4.

Рівень В

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність:

1. Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому та оприлюднюються заздалегідь

Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти на даній ОНП регламентуються Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf), Положенням про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308fddea65c.pdf), Програмою асистентської практики здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/699ec39433543.pdf) та Положенням про порядок присудження ступеня доктора філософії та проходження процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії в ІУ НАН України (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69540cf48ba1d.pdf). Під час зустрічей із фокус-групами НПП та здобувачів освіти (зустрічі 3, 4) ЕГ підтвердила, що аспіранти отримують вичерпну інформацію про форми контрольних заходів та критерії їх оцінювання безпосередньо на першому занятті з кожної дисципліни. Критерії та політики оцінювання чітко регламентовані в силабусах ОК, які оприлюднені у вільному доступі на офіційному сайті Інституту (<http://history.org.ua/uk/post/50218>). Підсумкова атестація здобувачів проводиться у вигляді іспитів та заліків, а також семестрових звітів аспірантів. Оцінювання результатів проходження практики здійснюється на основі чіткого виконання вимог та завдань, що регламентовані відповідним силабусом. В Інституті проводиться анкетування здобувачів вищої освіти та оприлюднюються їхні результати (<http://history.org.ua/uk/post/50050>), однак детальний аналіз та резолюції щодо зібраної інформації не проведено. ОНП передбачено підсумкову атестацію здобувачів, яка проводиться разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертаційного дослідження. На основі аналізу документальної бази та результатів зустрічей із фокус-групами викладачів і аспірантів ЕГ переконалася в об'єктивності та збалансованості форм і критеріїв оцінювання. Встановлена система контролю дозволяє достовірно визначити рівень засвоєння здобувачами навчального матеріалу та ступінь досягнення визначених ПРН.

2. Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності). Результати навчання підтверджуються результатами єдиного державного кваліфікаційного іспиту за спеціальностями, за якими він запроваджений

Оскільки стандарт вищої освіти за спеціальністю 032 Історія та археологія за третім рівнем вищої освіти наразі відсутній, форма атестації здобувачів вищої освіти ОНП передбачає, що «кваліфікаційна атестація здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою Інституту на підставі публічного захисту наукових досягнень у формі дисертації» (п. 8.5 Положення про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf), відповідно до п. 3 ст. 6 Закону України «Про вищу освіту» та п. 30 «Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук», затвердженого Постановою КМУ від 23.03.2016 р. № 261 в редакції Постанови КМУ від 19 травня 2023 р. № 502, Постанови КМУ від 3 травня 2024 р. № 507, листа МОН № 1/11817-24 від 03.07.2024 р. «Про можливість захисту дисертації». Процедура підсумкової атестації здобувачів здійснюється разовою спеціалізованою вченою радою на підставі публічного захисту дисертаційного дослідження. Обов'язковою умовою допуску до захисту є повне виконання аспірантами індивідуальних навчальних та наукових планів. На додатковий запит ЕГ отримала копії індивідуальних планів здобувачів, які документально підтверджують дотримання процедури семестрового звітування. Опрацьовані матеріали засвідчують системність контролю за виконанням освітньої та наукової складових підготовки аспірантів на кожному етапі навчання та підтверджено здобувачами на зустрічі 4. Для успішного проходження атестації здобувачі подають завершене наукове дослідження та пакет супровідних документів, що підтверджують апробацію результатів та відповідність роботи встановленим вимогам. Процедура та етапи атестації регламентовані Положенням про порядок присудження ступеня доктора філософії та проходження процедури захисту дисертації на здобуття ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69540cf48ba1d.pdf). Цей документ детально визначає вимоги до підготовки дисертації, створення разової спеціалізованої вченої ради та організаційні аспекти проведення публічного захисту.

3. Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів (у тому числі щодо наукової складової освітньо-наукової програми, за якою здійснюється підготовка здобувачів ступеня доктора філософії), що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, забезпечують об'єктивність екзаменаторів (зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів), визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Процедура проведення контрольних заходів регулюється Положенням про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти (п. 8, п. 9) та Положенням про порядок оцінювання результатів навчання аспірантів (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308fddea65c.pdf), в яких визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що забезпечує прозорість оцінювання на всіх етапах навчання та відображено у силабусах ОК, що гарантує здобувачам

однозначне розуміння критеріїв успішності та процедур перевірки знань. Силабус кожної ОК містить чіткий регламент поточного та підсумкового контролю, включаючи деталізовані критерії оцінювання, шкалу відповідності та прозорий розподіл балів, які здобувач може отримати за різні види робіт. Конкретні терміни проведення цих заходів зафіксовані у загальному графіку освітнього процесу, що дозволяє аспірантам ефективно планувати своє навчання та вчасно проходити перевірку знань. Дані нормативні документи є загальнодоступними та офіційно оприлюдненими на сайті Інституту (<http://history.org.ua/uk/post/50218>). Це забезпечує вільний доступ до інформації для всіх учасників освітнього процесу, дотримання принципів прозорості та гарантує об'єктивність екзаменаторів. Порядок оскарження результатів контрольних заходів в Інституті регулюється п. 8.9 Положення про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти в ПУ НАН України та передбачає чітку процедуру, яку представлено у відомостях СО (с. 14). Механізми запобігання та врегулювання конфлікту інтересів регламентовані Положенням про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308cc43dbdd.pdf). Цей документ визначає етичні стандарти взаємодії між учасниками освітнього процесу та встановлює прозорі процедури вирішення спірних ситуацій для забезпечення об'єктивності наукової та навчальної діяльності. За весь період реалізації ОНП під час проведення контрольних заходів випадків конфлікту інтересів не зафіксовано. Відсутність скарг аспірантів на упередженість чи необ'єктивність викладачів підтверджує високий рівень довіри до системи оцінювання та її повну відповідність принципам академічної доброчесності. ЕГ засвідчує, що протягом реалізації ОНП конфліктних ситуацій не зафіксовано, а система контролю знань і врегулювання можливих спірних питань в Інституті діє прозоро, послідовно й ефективно.

4. У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через її імплементацію у культуру якості закладу вищої освіти) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

Політика, стандарти та процедури дотримання академічної доброчесності в Інституті закріплено у нормативних документах, зокрема у Положенні про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308cc43dbdd.pdf) та Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів ступеня доктора філософії на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти, які встановлюють фундаментальні етичні норми та процедурні вимоги. Додатково обов'язкова вимога щодо дотримання цих принципів інтегрована безпосередньо у силабуси кожної ОК. Інститут забезпечує обов'язкову технічну перевірку наукової продукції, зокрема статей аспірантів, монографій та рукописів дисертацій на предмет текстових збігів, ідентичності чи схожості через відповідальну особу з відділу підготовки наукових і науково-педагогічних кадрів. Процедура здійснюється із використанням спеціалізованого програмного забезпечення StrikePlagiarism, яке дозволяє ефективно виявляти несанкціоновані запозичення та використання інструментів ШІ, гарантуючи високий рівень академічної доброчесності. Дана процедура є ключовим інструментом контролю академічної доброчесності, що дозволяє офіційно підтвердити унікальність наукових результатів перед їх публікацією чи захистом. З метою забезпечення прозорості та дотримання принципів академічної доброчесності, усі кваліфікаційні роботи здобувачів обов'язково розміщуються у відкритому доступі на офіційному сайті Інституту (<http://history.org.ua/uk/dissertation>). В Інституті впроваджено цілісну систему інформування здобувачів щодо академічної етики та правил цитування, яка реалізується через постійну комунікацію з гарантом ОНП, науковими керівниками та викладачами. Ключовий етап підготовки аспірантів включає поглиблене вивчення принципів доброчесності та наслідків їх порушення в межах ОК 2, ОК 3, ОК 4. Окрім навчального процесу, вагому роль у популяризації цих стандартів відіграє Рада молодих вчених (зустріч 5), яка залучає аспірантів до активного втілення культури академічної відповідальності. Інститут впровадив чіткий механізм реагування на порушення академічної доброчесності, який детально зафіксовано у СО (с. 14). Система передбачає розгляд справи про порушення принципів академічної доброчесності на засіданні «Комісії питань академічної доброчесності» для прийняття відповідних санкцій, що підтверджує готовність установи до прозорого контролю та застосування дисциплінарних заходів та гарантує високу якість наукових досліджень. ЕГ встановила, що система забезпечення академічної доброчесності в Інституті є структурованою, дієвою та публічною, а випадків її порушення в межах ОНП не зафіксовано.

Загальний аналіз щодо Критерію 5:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

В Інституті функціонує чітка, прозора та обґрунтована система контролю знань і оцінювання здобувачів вищої освіти. Форми контрольних заходів, критерії оцінювання та вимоги до атестації визначені у відповідних положеннях, силабусах, завчасно оприлюднюються на офіційних ресурсах. Процес оцінювання є об'єктивним, неупередженим і відповідає вимогам академічної доброчесності. Політика дотримання академічної доброчесності послідовна та зрозуміла, яка базується на поєднанні нормативного регулювання, технологічного контролю та освітньої складової. Активна популяризація етичних норм через НПП, ОК та діяльність Ради молодих вчених, академічна доброчесність є невід'ємною частиною ОНП. Наразі за даним критерієм зразкові практики, що могли б бути рекомендовані до поширення в інших закладах, відсутні. ОНП повністю відповідає вимогам підкритеріїв 5.2, 5.3, 5.4. Вимоги підкритерію 5.1 виконано частково.

Недоліки

Відсутній детальний аналіз опитувань та резолюції щодо зібраної інформації.

Рекомендації

Гаранту ОНП у поточному семестрі запровадити та забезпечити регулярний аналіз результатів опитувань всіх учасників освітнього процесу та оприлюднювати аналітичні висновки і враховувати їх під час удосконалення програми.

Рівень відповідності Критерію 5.

Рівень В

Критерій 6. Людські ресурси:

1. Викладачі, залучені до реалізації освітньої програми, з огляду на їх кваліфікацію та/або професійний досвід спроможні забезпечити освітні компоненти, які вони реалізують у межах освітньої програми, з урахуванням вимог щодо викладачів, визначених законодавством

Аналіз академічного складу засвідчує повну відповідність НПП цілям та ПРН на ОНП. Досягнення викладачів у науковій сфері та їхні дослідницькі інтереси безпосередньо корелюються зі змістом ОНП, забезпечуючи її високу якість. ЕГ підтверджує належний рівень академічної та професійної кваліфікації викладачів, що проходять відбір та залучені до реалізації ОНП, мають відповідну спеціальність, наукові звання, педагогічний і професійний досвід, що повністю відповідає вимогам чинного законодавства України, зокрема, п. 37–38 Ліцензійних умов провадження освітньої діяльності (таб. 2 відомостей СО) та чітко відповідають профілю закріплених за ними ОК, що гарантує фахове викладання та ефективне наукове керівництво підготовкою майбутніх докторів філософії. Освітній процес на ОНП забезпечують 14 НПП, серед яких 7 докторів наук та 7 кандидатів наук, що дозволяє забезпечити фундаментальну теоретичну підготовку здобувачів та якісне наукове керівництво дисертаційними дослідженнями на всіх етапах. Переважна більшість НПП, які забезпечують реалізацію ОНП, має вагомий науковий здобуток, підтверджені публікаціями у міжнародних наукометричних базах Scopus та Web of Science, а також у фахових виданнях категорії «Б». Як свідчать дані таблиці 2 відомостей СО та сайт Інституту (вкладка «Ресурси» <http://resource.history.org.ua/cgi-bin/eiu/history.exe?C21COM=F&I21DBN=EIU&P21DBN=EIU>), переважна більшість викладачів є авторами фундаментальних монографій, тематика яких безпосередньо відповідає профілю закріплених за ними ОК. Такий високий рівень публікаційної активності та дослідницький досвід лекторату гарантують здобувачам доступ до передових наукових знань та якісний супровід дисертаційних досліджень.

2. Процедури конкурсного відбору викладачів є прозорими, недискримінаційними, дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми та послідовно застосовуються

В Інституті впроваджено прозорі та об'єктивні процедури добору викладацького складу, що базуються на конкурсних засадах та колегіальному прийнятті рішень, забезпечуючи залучення провідних фахівців для реалізації ОНП. Ключовими критеріями відбору є: по-перше, вагомий персональний науковий внесок викладача у розвиток тих напрямів, які складають предметну основу ОК; по-друге, наявність значного досвіду як педагогічно-викладацької, так і організаційної діяльності в академічній і освітній сфері; по-третє, повна відповідність вимогам п. 37–38 Ліцензійних умов, що гарантує високу професійну якість освітніх послуг (зустріч 1, 3, резервна). Більшість викладачів програми є визнаними в Україні та за кордоном вченими, які мають відповідні наукові ступені та вчені звання. Окрім фундаментальної академічної бази, викладацький склад постійно працює над підвищенням професійної кваліфікації, беручи участь у міжнародних стажуваннях, наукових проєктах та публікуючи результати досліджень у виданнях, що індексуються базами Scopus та Web of Science, що дозволяє інтегрувати найсучасніші наукові здобутки безпосередньо в освітній процес. Підтвердженням цієї діяльності є актуальна інформація, оприлюднена на офіційному сайті Інституту у вкладці «Підвищення кваліфікації групи забезпечення ОНП» (<http://history.org.ua/uk/post/50334>). ЕГ зазначає, що процедури конкурсного відбору викладачів в Інституті є повністю прозорими і недискримінаційними та забезпечують формування високого рівня професіоналізму для успішної реалізації ОНП. ЕГ зазначає, що кадровий потенціал ОПП є висококваліфікованим, збалансованим і практикоорієнтованим, що гарантує належний рівень реалізації ОК, академічну доброчесність і якість підготовки здобувачів вищої освіти, а кадровий потенціал програми є професійним і збалансованим, що гарантує належний рівень викладання на ОНП.

3. Заклад вищої освіти залучає роботодавців, їх організації, професіоналів-практиків та експертів галузі до реалізації освітнього процесу

На підставі зустрічей, аналізу звіту СО, поданих рецензій, аналізу комплексу документів ЕГ отримала підтвердження системного та активного залучення роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу. Під час онлайн-зустрічі зі стейкхолдерами (зустріч 6) ЕГ мала можливість пересвідчитись у їхній тісній та системній взаємодії з Інститутом щодо організації та реалізації освітнього процесу на ОНП. Співпраця проявляється через активне залучення зовнішніх стейкхолдерів до обговорення змісту програми, надання пропозицій щодо вдосконалення ОК та безпосередню участь у забезпеченні практикоорієнтованості навчання (надаючи можливість апробації педагогічних навичок у реальних аудиторних умовах) тощо. На ОНП активно впроваджується практика гостьових лекцій та наукових семінарів із залученням провідних фахівців ЗВО та наукових установ. Яскравим прикладом міжнародної співпраці став цикл семінарів доктора Панайотіса Ксенофонтаса (Оксфордський університет), який прослухали аспіранти й опанували методику підготовки англomовних публікацій, написання грантових заявок та ознайомилися зі стандартами навчання в британських університетах. Важливим складником міжнародної наукової комунікації стала гостьова лекція видатного бельгійського історика Франсуа де Калатая, проведена для аспірантів та викладачів Інституту. Виступ науковця світового рівня дозволив учасникам ознайомитися з передовими європейськими методологіями історичних досліджень та сучасними підходами до джерелознавчого аналізу. До освітнього процесу залучаються керівники установ-партнерів, зокрема директор ЦДАВО України Л. Левченко та генеральний директор Національного музею історії України у Другій світовій війні Ю. Савчук, а співпраця з О. Алфьоровим, головою Українського інституту національної пам'яті, забезпечує унікальне поєднання академічної підготовки та актуальної державної практики. Залучення до освітнього процесу керівників провідних архівних і музейних установ та державних інституцій пам'яті дозволяє здобувачам опановувати професійні компетентності через безпосередній контакт із фаховим середовищем та унікальними джерелами. Для координації взаємодії здобувачів, адміністрації та зовнішніх партнерів в Інституті створено «Робочу групу стейкхолдерів» (<http://history.org.ua/uk/post/50226>). Її діяльність спрямована на системне вдосконалення якості підготовки фахівців та забезпечення позитивної динаміки показників вищої освіти через спільну роботу всіх структурних підрозділів та зацікавлених сторін. На сайті Інституту розміщено анкети-опитувальники для роботодавців та їхні результати 2025 р. (<http://history.org.ua/uk/post/50050>). ЕГ переконалася, що Інститут системно залучає роботодавців, професіоналів-практиків та галузевих експертів до реалізації ОНП, що забезпечує високу практичну цінність підготовки здобувачів та відповідність освітнього процесу сучасним вимогам ринку праці.

4. Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями, заохочує розвиток викладацької майстерності

Під час спілкування з керівництвом та викладачами (зустрічі 1, 3) було підтверджено, що Інститут системно сприяє професійному розвитку НПП, які забезпечують реалізацію ОНП. В ІУ НАН України впроваджено систему матеріального та морального заохочення для наукових співробітників, які поєднують дослідницьку роботу з викладанням на ОНП. Зокрема, за освітню діяльність усі викладачі отримують додаткову матеріальну винагороду, що стимулює високу якість викладання та професійну відповідальність. Педагогічна складова та успішна реалізація ОНП відіграють ключову роль у виборі кандидатур для представлення до державних і відомчих нагород, а також премій та стипендій. Державні та відомчі нагороди отримали О. Ясь, Р. Маньковська, В. Томозов, а лауреатами наукових премій стали О. Ясь, О. Ковалевська та В. Томозов. Така активна політика стимулювання з боку адміністрації підтверджує високий статус НПП та сприяє подальшому розвитку кадрового потенціалу Інституту. Адміністрація Інституту активно підтримує молодих науковців, висуваючи їх на спеціальні стипендії та премії Президента України та Київського міського голови, лауреатом яких, зокрема, став О. Маєвський. Інститут системно сприяє професійному розвитку викладачів, поєднуючи внутрішні ініціативи з активною співпрацею із зовнішніми організаціями та міжнародними науковими центрами. Завдяки налагодженій внутрішньодержавній мобільності та реалізації міжнародних дослідницьких грантів (зокрема у Варшавському, Гайдельберзькому та Римському університетах), викладачі мають можливість вдосконалювати свою педагогічну майстерність та інтегрувати передовий світовий досвід в освітній процес. Окрім того, залучення науковців до підвищення кваліфікації педагогів у межах партнерських угод підтверджує їхній високий експертний рівень та стимулює постійне оновлення змісту ОНП (відомість СО с. 15). ЕГ пересвідчилася, що Інститут забезпечує комплексну систему підтримки професійного розвитку НПП, яка поєднує безперервне навчання, академічну мобільність, моральне і матеріальне стимулювання, що в сукупності сприяє підвищенню якості викладання та ефективній реалізації ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 6:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ІУ НАН України забезпечує високий рівень кадрового потенціалу для реалізації ОНП. Викладачі мають належну наукову кваліфікацію, практичний досвід та постійно вдосконалюють професійну майстерність. Інститут дотримується принципів прозорості, відкритості й недискримінації у відборі кадрів, активно залучає роботодавців і практиків до освітнього процесу, а також реалізує системну політику підтримки професійного розвитку НПП. Комплексна кадрова стратегія Інституту безпосередньо сприяє підвищенню якості освіти через системну підтримку

професійного розвитку та наукової активності викладачів. Позитивні практики: високий рівень наукової кваліфікації викладачів (доктори та кандидати наук); система матеріального стимулювання за освітню діяльність; широке представлення науковців-викладачів у базах Scopus і Web of Science. Взірцевою практикою є впровадження в ОНП вузькотематичних вибіркового дисциплін, що базується на синергії наукових досліджень та освітнього процесу, де авторські курси НПП стають інструментом трансляції актуального дослідницького досвіду безпосередньо в аудиторію. Такий підхід забезпечує унікальність ОНП, оскільки зміст навчання формується на базі останніх наукових здобутків, грантових проєктів та монографій викладачів, що гарантує високу наукоємність та ексклюзивність знань. Широкий вибір таких ОК дозволяє здобувачам конструювати індивідуальну освітню траєкторію, орієнтуючись на конкретну експертизу лектора, що суттєво підвищує їхню мотивацію, формує затребувані вузькоспеціалізовані компетенції та зміцнює академічну свободу як викладача, так і здобувача. ОНП відповідає вимогам підкритеріїв 6.1, 6.2, 6.3, 6.4 повністю.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Не потребує.

Рівень відповідності Критерію 6.

Рівень А

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси:

1. Навчально-методичне забезпечення освітньої програми, фінансові та матеріально-технічні ресурси (програмне забезпечення, обладнання, бібліотека, інша інфраструктура тощо) забезпечують досягнення визначених освітньою програмою мети освітньої програми та програмних результатів навчання

У ході роботи експертної групи, зокрема під час спілкування з фокус-групами, роботі з документами та огляду матеріально-технічної бази, було встановлено, що освітнє середовище Інституту історії України НАН України є належним чином організованим і забезпечує досягнення визначених освітньо-науковою програмою цілей та програмних результатів навчання. Навчально-методичне забезпечення, а також фінансові й матеріально-технічні ресурси є достатніми для якісної підготовки здобувачів. Освітній процес здійснюється у змішаному форматі із використанням сучасних цифрових інструментів, зокрема платформ Zoom, Google Meet, електронної пошти тощо. Під час огляду МТБ було підтверджено, що в Інституті використовується ліцензійне програмне забезпечення. Наявні комп'ютери, принтери, сканери, мультимедійні дошки тощо. Аспіранти зазначили, що лекційні заняття систематично супроводжуються мультимедійними презентаціями, що сприяє кращому засвоєнню матеріалу. Важливою складовою є наявність навчально-методичних матеріалів у відкритому доступі: силабуси освітніх компонентів розміщено на офіційному сайті (<https://surl.li/wscmbe>) та містять вичерпну інформацію про зміст дисциплін, результати навчання та критерії оцінювання. Кожен викладач має персональну сторінку (<http://resource.history.org.ua/person/0000720>) з інформацією про професійну діяльність і наукові публікації, що забезпечує прозорість та зручність доступу до необхідних матеріалів для здобувачів освіти. Офіційний сайт Інституту систематично оновлюється і поповнюється новими науковими та освітніми напрацюваннями. На зустрічі із керівником та менеджментом ЕГ повідомили, що за даними сервісу SIMILAR WEB сайт посідає 265709-те місце у світі, національний рейтинг в Україні становить 3900-те місце та 16-те місце серед українських сайтів в категорії "Освіта і наука". Загалом, сайт є інтегрованим галузевим вебпорталом. Він поєднує функції офіційної адміністративної візитівки Інституту та унікального профільного електронного ресурсу, історичного порталу, який об'єднує декілька електронних бібліотек та архівів у форматі баз даних із зручною навігацією та можливістю повнотекстового пошуку. В доступі для аспірантів є бібліотека Інституту, НБУ ім. В.І. Вернадського, читальна зала. На зустрічі із НПП було зазначено, що під час занять практикується робота напряму в архівах, музеях тощо. За потреби аспіранти можуть бути поселені в гуртожиток. Наразі два аспіранти проживають в гуртожитку. Важливою перевагою є тісна співпраця Інституту з Центральним державним архівом вищих органів влади та управління України. Це забезпечує здобувачам освіти та науковим працівникам доступ до унікальних архівних матеріалів, необхідних для підготовки дисертацій та наукових статей. Архів, зі свого боку, сприяє організації роботи з документами, надає консультації щодо використання фондів, описів і довідкового апарату, що суттєво підсилює дослідницьку складову освітнього процесу.

2. Заклад вищої освіти забезпечує доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми, відповідно до законодавства

Усі учасники освітнього процесу мають повноцінний доступ до інфраструктури, інформаційних і технічних ресурсів Інституту. Здобувачі освіти користуються фондами наукової бібліотеки Інституту історії України НАН України, що налічує близько 116 тис. примірників, а також ресурсами Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського та електронними бібліотеками. У бібліотеці Інституту функціонує постійно діюча виставка нових надходжень, представлені рідкісні видання, з якими можна працювати в читальному залі. Представники бібліотеки повідомили, що діє міжбібліотечний абонемент: у разі відсутності необхідної літератури працівники бібліотеки замовляють її з інших бібліотек або наукових установ Києва. Крім того, надається консультативна допомога, зокрема щодо визначення індексу УДК. Під час зустрічі 7 було зазначено, що завдяки ресурсам Національної бібліотеки України імені В. І. Вернадського аспіранти мають доступ до наукометричних баз даних Scopus і Web of Science, а також до ресурсів SpringerLink і Libraria. Такий доступ забезпечується з локальних комп'ютерів Інституту. Усі наукові результати (статті, монографії, дисертації тощо) оприлюднюються на офіційному сайті Інституту, що сприяє відкритості наукової діяльності. В Інституті функціонує мережа Wi-Fi з безкоштовним доступом для здобувачів освіти та співробітників.

3. Освітнє середовище надає можливість задовольнити потреби та інтереси здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою, та є безпечним для їх життя, фізичного та ментального здоров'я

Освітнє середовище в ПУ НАН України є безпечним, комфортним і сприятливим для навчання та наукової діяльності всіх учасників освітнього процесу. Усі приміщення та навчальні аудиторії відповідають санітарно-технічним вимогам, належним чином утримуються та забезпечують необхідні умови для роботи здобувачів і викладачів. Важливим елементом безпеки є наявність облаштованого укриття, що особливо актуально в сучасних умовах. В Інституті функціонує Служба з питань цивільного захисту, представники якої зазначили, що на постійній основі проводяться інструктажі з техніки безпеки, охорони праці, а також навчання щодо дій у разі надзвичайних ситуацій. На першому поверсі розміщено пульт пожежної безпеки, всі приміщення обладнані датчиками пожежної сигналізації, наявні плани евакуації, пожежні щити, попереджувальні знаки та аптечки, що свідчить про належний рівень організації безпекових заходів. З метою моніторингу якості освітнього процесу та умов навчання відповідно до Положення про анкетування учасників освітнього процесу в ПУ НАН України регулярно проводяться опитування здобувачів освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308d992e88a.pdf). Анкети охоплюють широкий спектр питань, а їхні результати оприлюднюються на офіційному сайті Інституту, що забезпечує прозорість та врахування думки здобувачів (<http://history.org.ua/uk/post/50050>). Додатковим інструментом комунікації є скринька довіри, яка перевіряється щотижнево. Представники Ради молодих вчених надають аспірантам консультативну підтримку та допомогу у вирішенні різних питань. Завдяки невеликій кількості здобувачів в Інституті забезпечується індивідуальний підхід: викладачі та наукові керівники перебувають у постійному контакті з аспірантами, оперативно надають поради та консультації, що позитивно впливає на якість освітнього процесу та наукової підготовки.

4. Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку, підтримку фізичного та ментального здоров'я здобувачів вищої освіти, які навчаються за освітньою програмою

Забезпечення всіх видів підтримки в інституті відбувається згідно з Положенням про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти (<http://history.org.ua/uk/post/50352>). Інформаційна та організаційна підтримка реалізується через офіційний сайт Інституту, повідомлення в месенджерах, електронну пошту, оголошення та неформальне спілкування. Всі заплановані заходи, конференції та проекти висвітлюються на сайті, на Facebook-сторінці Інституту (<https://www.facebook.com/history.org.ua>), а також розсилаються Радою молодих вчених у спільний чат із аспірантами. Викладачі, гарант освітньої програми та наукові керівники надають постійну підтримку здобувачам: у разі пропуску заняття через об'єктивні причини вони надсилають лекційні матеріали або переносять заняття на інший час, що забезпечує гнучкість і індивідуальний підхід до навчання. Соціальна підтримка включає виплату стипендій, забезпечення поселення в гуртожиток та надання матеріальної допомоги за потреби. Представники Ради молодих вчених консультують аспірантів із питань навчання, захисту дисертацій, наукової діяльності та інших актуальних питань, надаючи практичну і оперативну допомогу, що сприяє ефективному проходженню освітнього процесу та успішній підготовці наукових кадрів.

5. Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Реалізація права на освіту для осіб з ООП здійснюється відповідно до Положенням про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти (<http://history.org.ua/uk/post/50352>), Положення про організацію інклюзивного навчання ([Сторінка 19](http://history.org.ua/uploads/editor-</p></div><div data-bbox=)

files/2025_12/69309105b5bb7.pdf). Інститут забезпечений необхідною інфраструктурою для створення доступного середовища: встановлено пандуси, ліфт, обладнані кімнати гігієни, що дозволяє здобувачам вільно пересуватися між поверхами та користуватися навчальними приміщеннями. В положенні прописано, що за потреби особам з ООП надається індивідуальний супровід, який включає технічну, педагогічну, психологічну, соціальну та інші форми підтримки, що гарантують безпечно та комфортно перебування в Інституті. Це було підтверджено і під час зустрічей. Особи з особливими освітніми потребами на ОНП не навчаються.

6. Наявні унормовані антикорупційні політики, процедури реагування на випадки цькування, дискримінації, сексуального домагання, інших конфліктних ситуацій, які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Питання, пов'язані з конфліктними ситуаціями, дискримінацією, булінгом, сексуальними домаганнями та іншими порушеннями етичних норм, в Інституті регламентуються відповідно до Положення про порядок і процедури вирішення конфліктних ситуацій (<http://history.org.ua/uk/post/47627>), Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf) тощо. Під час зустрічей з адміністративним персоналом було підтверджено, що у разі надходження повідомлення про можливі факти корупційної діяльності, порушення етичних норм або виникнення конфліктних ситуацій в Інституті створюється спеціальна Комісія для проведення детального розслідування. До складу Комісії входять заступник директора Інституту, представники структурних підрозділів, профспілкового комітету та Ради молодих вчених, що забезпечує комплексний і об'єктивний підхід до вирішення проблем. Гарант освітньої програми та адміністрація Інституту здійснюють постійний моніторинг освітнього середовища з метою запобігання конфліктам і створення безпечної та підтримуючої атмосфери для всіх учасників освітнього процесу. Вони підтримують відкриту комунікацію зі здобувачами освіти, оперативно реагують на запити та звернення аспірантів, забезпечуючи своєчасне вирішення проблем. Функціонує скринька довіри, що дозволяє виявляти потенційні проблемні питання та негайно реагувати на них.

Загальний аналіз щодо Критерію 7:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Освітнє середовище ІПУ НАН України є добре організованим, безпечним і сприятливим для навчання та наукової діяльності. Інститут забезпечує належну матеріально-технічну, інформаційну та методичну підтримку здобувачів, включаючи сучасні цифрові платформи, ліцензійне програмне забезпечення, доступ до бібліотечних ресурсів та наукометричних баз даних. Підтримка здобувачів є комплексною: освітньою, соціальною, консультаційною, організаційною. Діяльність Інституту характеризується прозорістю, відкритістю наукових результатів та ефективною комунікацією між викладачами, аспірантами та адміністрацією. Позитивні практики: забезпечення аспірантам повного доступу до бібліотечних фондів, електронних баз даних (Scopus, Web of Science, SpringerLink, Libraria), а також до унікальних архівних матеріалів у рамках співпраці з Центральним державним архівом вищих органів влади та управління України; вебсайт ІПУ НАН України поєднує функції офіційної адміністративної візитівки та унікального історичного ресурсу. Він об'єднує електронні бібліотеки та архіви з зручною навігацією та повнотекстовим пошуком, що забезпечує доступність інформації та підтримує освітню і наукову діяльність здобувачів і співробітників.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Не потребує.

Рівень відповідності Критерію 7.

Рівень А

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми:

1. Заклад вищої освіти послідовно здійснює визначені ним процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП регламентуються Положенням про освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІУ НАН України (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308f3ebd711.pdf). Згідно з ним, моніторинг здійснюється проектною групою. Основною формою моніторингу є проведення опитувань, які здійснюються в електронній формі. Форми анкет та результати опитувань розміщені у відкритому доступі на сторінці вебсайту Інституту «Моніторинг якості освітнього процесу» (<http://history.org.ua/uk/post/50050>). Анкетування проводиться серед здобувачів, випускників, викладачів і потенційних роботодавців. Під час зустрічей з фокус-групами усі групи стейкхолдерів підтвердили участь в опитуваннях. Перегляд ОНП, згідно з положенням, може здійснюватися з ініціативи гаранта освітньої програми та/або Вченої ради і/або наукових працівників, які її реалізують, за результатами оцінювання якості освітнього процесу, а також внаслідок об'єктивних змін інфраструктурного або кадрового характеру. Проте ОНП оновлювалася за весь час лише в 2025 році, при цьому зміни стосувалися незначного оновлення ПРН, удосконалення підходів до вибіркової складової, форм підсумкового оцінювання освітніх компонентів. Це свідчить про функціонування процедур перегляду освітньої програми, однак водночас вказує на потребу їх більш системного та регулярного застосування.

2. Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через відповідні органи самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Пропозиції здобувачів вищої освіти беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

Опитування здобувачів є основною формою моніторингу якості ОНП. Результати опитувань здобувачів за 2025 рік свідчать, що їх проходили усі аспіранти, які загалом позитивно оцінюють якість ОНП. В анкеті присутні відкриті питання, що пропонують здобувачам висловити пропозиції щодо покращення освітнього процесу. Однак за результатами опитувань пропозиції надали лише двоє здобувачів щодо запровадження сучасних методів навчання й посилення інформаційної підтримки щодо участі в конференціях. ЕГ відзначає підтримку Ради молодих науковців ІУ НАН України у забезпеченні процедур опитування аспірантів. Крім того, Рада молодих науковців Інституту представляє інтереси здобувачів на рівні Ради молодих науковців НАН України, яка організовує загальні анонімні опитування усіх аспірантів НАН України. Крім опитувань, Рада молодих науковців ІУ НАН України проводить зустрічі з аспірантами з питань удосконалення освітньої й наукової підготовки, надає необхідні рекомендації й консультації. Голова Ради молодих науковців входить до робочої групи ОНП, що забезпечує представництво інтересів здобувачів під час обговорення змін до освітньої програми та сприяє врахуванню їхніх пропозицій у процесі її вдосконалення.

3. Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Залучення роботодавців до процесу періодичного перегляду ОНП та співпраця з роботодавцями щодо вдосконалення змісту програми мають системний характер. Роботодавці беруть участь в обговоренні ОНП як під час участі у робочій групі стейкхолдерів, так і шляхом проходження опитувань. Під час бесіди зі стейкхолдерами ЕГ з'ясувала, що роботодавці надавали пропозиції щодо покращення ОНП (розширення вибіркової складової, організація практичної підготовки, оптимізація форм підсумкового контролю, посилення практикоорієнтованості окремих ОК), які були враховані під час оновлення ОНП та навчально-методичного забезпечення. Це свідчить про реальну залученість роботодавців до процесів удосконалення освітньої програми та ефективність механізмів зворотного зв'язку між розробниками ОНП і зовнішніми стейкхолдерами. Хоча анкета для роботодавців не передбачає відкритих питань, роботодавці зазначали, що надавали пропозиції як у письмовому вигляді, так і під час усної комунікації з розробниками ОНП, що частково компенсує відсутність відкритих позицій в анкеті, однак свідчить про доцільність подальшого вдосконалення інструментарію опитування з метою розширення можливостей для формалізованого збирання пропозицій роботодавців.

4. Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми (крім випадку проходження акредитації вперше)

Специфікою ОНП є безпосередня орієнтація на працевлаштування випускників в ІУ НАН України, що підтверджується як під час зустрічі з випускниками, так і під час зустрічі з представниками допоміжних структурних підрозділів Інституту.. Зокрема, начальник відділу кадрів підтвердив, що за наявності успішного захисту дисертації здійснюється прийняття на посаду молодшого наукового співробітника. Частина випускників обіймає керівні посади в органах державної влади, архівних та музейних установах, що демонструє високий рівень підготовки наукових кадрів Інституту.

5. Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на результати моніторингу освітньої програми та/або освітньої діяльності з реалізації освітньої програми, зокрема здійснений через опитування заінтересованих сторін

Процедури моніторингу чітко прописані в Положенні про освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІУ НАН України. Під час зустрічей з фокус-групами ЕГ переконалася, що цих процедур послідовно дотримуються, а розробники відкриті для пропозицій стейкхолдерів та враховують їхні рекомендації щодо покращення ОНП і якості освітнього процесу. Водночас відповідальним особам за якість ОНП варто застосовувати ширший спектр інструментів моніторингу, в тому числі регулярний аналіз змін до законодавства про вищу освіту для узгодження окремих процедур із його актуальними вимогами, зокрема щодо врахування результатів навчання, здобутих у неформальній освіті, та порядку оновлення навчально-методичного забезпечення освітнього процесу.

6. Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та рекомендації, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

ОНП не проходила зовнішнє оцінювання якості, тому результати попередніх акредитацій відсутні.

7. В академічній спільноті закладу вищої освіти формується культура якості освіти, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Положення про освітньо-наукову програму підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії в ІУ НАН України визначає основні критерії забезпечення якості ОНП (п. 5.4), а також регламентує рівні управління програмою (п. 5.2). Враховуючи специфіку підготовки аспірантів у наукових установах НАН України, окремого відділу якості не створено, а основною відповідальною особою є гарант ОНП, який забезпечує академічний рівень управління програмою. На адміністративному рівні управління (дирекція Інституту, керівники відділів) здійснюється організація та управління матеріально-технічним, інформаційним, навчально-методичним та інфраструктурним забезпеченням ОНП. Водночас у внутрішньому положенні доцільно більш чітко розмежувати повноваження та відповідальність за забезпечення якості ОНП на кожному з визначених рівнів управління, що сприятиме підвищенню прозорості процедур внутрішнього забезпечення якості та ефективності координації між структурними підрозділами, залученими до реалізації ОНП.

Загальний аналіз щодо Критерію 8:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП відповідає повністю вимогам підкритеріїв 8.2, 8.3, 8.4, частково – підкритеріїв 8.1, 8.5, 8.7; підкритерій 8.6 не застосовується. Процедури розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду ОНП є нормативно врегульованими внутрішніми документами та загалом реалізуються на належному рівні. Моніторинг якості здійснюється із залученням широкого кола стейкхолдерів, зокрема здобувачів, випускників, викладачів і роботодавців, що забезпечує зворотний зв'язок щодо змісту програми та організації освітнього процесу. Позитивною практикою є активна діяльність Ради молодих науковців у системі забезпечення якості, представники якої залучені до робочої групи ОНП, до проведення опитувань та забезпечення представництва інтересів аспірантів під час її оновлення.

Недоліки

Фактичне оновлення ОНП за весь період її реалізації здійснювалося лише один раз, що свідчить про потребу більш системного та регулярного застосування механізмів її періодичного перегляду. Спектр інструментів моніторингу якості програми не враховує процедуру регулярного аналізу змін у чинній нормативно-правовій базі у сфері вищої освіти. У внутрішньому положенні про освітньо-наукову програму відсутнє чітке розмежування відповідальності між рівнями управління програмою за забезпечення її якості. Зазначені недоліки мають організаційно-процедурний характер і не впливають суттєво на якість підготовки аспірантів, однак їх усунення сприятиме підвищенню ефективності функціонування внутрішньої системи забезпечення якості освітньої діяльності за ОНП.

Рекомендації

Робочій групі доцільно забезпечити більш регулярний перегляд ОНП із використанням результатів моніторингу якості освітнього процесу, аналітики опитувань стейкхолдерів та змін у нормативно-правовому регулюванні підготовки здобувачів вищої освіти. Рекомендується уточнити у внутрішньому положенні розподіл повноважень і відповідальності між різними рівнями управління ОНП у сфері забезпечення її якості.

Рівень відповідності Критерію 8.

Рівень В

Критерій 9. Прозорість та публічність:

1. Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Правила і процедури котрі регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу прописані в Положенні про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf), Положенні про освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/699e15c93db8e.pdf), Положенні про організацію інклюзивного навчання (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69309105b5bb7.pdf), Положенні про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308cc43dbdd.pdf) тощо. В інституті наявна скринька довіри (<http://history.org.ua/uk/post/50217>), яка переглядається щотижнево.

2. Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Проєкт освітньої програми розміщено за посиланням (<http://history.org.ua/uk/post/50229>). Свої пропозиції, зауваження та побажання всі зацікавлені сторони можуть надсилати на електронну адресу гаранта ОНП. Надані зауваження та пропозиції фіксуються в протоколах засідань.

3. Заклад вищої освіти забезпечує на своєму вебсайті відкритий доступ до інформації та документів відповідно до законодавства. Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (освітню програму у повному обсязі, навчальні плани, робочі програми навчальних дисциплін, можливості формування індивідуальної освітньої траєкторії здобувачів вищої освіти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

На офіційному вебсайті розміщено достовірну інформацію, котра стосується ОНП. Зацікавлені сторони мають можливість ознайомитися із ОНП за декілька років (<http://history.org.ua/uk/post/50218>), навчальним планом (<http://history.org.ua/uk/post/50348>), каталогом вибірових дисциплін (<http://history.org.ua/uk/post/50112>), силабусами навчальних дисциплін (<https://surl.li/wscmbe>). Сайт містить посилання «Зворотний зв'язок» (<http://history.org.ua/uk/contact#contact-form>), де розміщено електронні адреси, телефони, номери кабінетів різних підрозділів інституту. Передбачена можливість залишити свій коментар в онлайн-форматі. За даними керівництва Інституту, протягом року вебсайт відвідують близько 2 000 000 користувачів із унікальними IP-адресами. Аспіранти та викладачі мають персональні сторінки (<http://resource.history.org.ua/person/0000523>, <https://lnk.ua/3ZJ3hNGwx>), на яких систематично розміщується та оновлюється інформація про їхню професійну та наукову діяльність. Наявність таких сторінок забезпечує відкритість і прозорість академічного середовища, сприяє ефективній комунікації зі здобувачами освіти та колегами, а також підвищує видимість наукових результатів і професійних досягнень.

Загальний аналіз щодо Критерію 9:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

Вимогам критерію 9 ОНП відповідає повністю. ІУ НАН України забезпечує відкритий та зручний доступ до інформації про освітньо-наукову програму, навчальні плани, каталоги дисциплін та силабуси через офіційний

вебсайт з можливістю зворотного зв'язку. Позитивною практикою є ведення персональних сторінок викладачів і аспірантів, які містять актуальну та структуровану інформацію про їхню професійну діяльність, наукові публікації тощо. Це сприяє підвищенню відкритості, доступності освітнього процесу та популяризації наукових здобутків.

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Не потребує.

Рівень відповідності Критерію 9.

Рівень А

Критерій 10. Навчання через дослідження:

1. Зміст освітньо-наукової (освітньо-творчої) програми забезпечує повноцінну підготовку аспірантів (ад'юнктів) до розв'язання комплексних проблем у галузі професійної та/або дослідницько-інноваційної діяльності за відповідною спеціальністю (спеціальностями) та/або галуззю знань (галузями знань), володіння методологією наукової та педагогічної діяльності

Зміст ОНП відповідає вимогам Порядку підготовки здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії та доктора наук у закладах вищої освіти (наукових установах). Набуття теоретичних знань, умінь, навичок та інших компетентностей, достатніх для продукування нових ідей та здійснення дослідницької діяльності, реалізується через ОК 3, ОК 4 та ОК 5. ОК 3 дозволяє повною мірою оволодіти методологією наукового дослідження й забезпечує підготовку аспірантів до здійснення власної наукової діяльності. ЕГ підкреслює високий теоретичний рівень та практикоорієнтований характер цього освітнього компоненту, а також значний авторський внесок викладача у формування його змістового наповнення та навчально-методичного забезпечення. Зміст практичних занять з обов'язкових дисциплін відповідає науковим інтересам здобувачів, оскільки стосується ключових етапів підготовки та реалізації індивідуального наукового дослідження. Викладання англійської мови (ОК 1) до рівня С1 здійснюється Центром наукових досліджень та викладання іноземних мов НАН України. Вибіркові компоненти зорієнтовані на глибоку теоретичну підготовку з наукової проблематики, пов'язаної з дисертаційними дослідженнями аспірантів. Підготовку аспірантів до викладацької діяльності у ЗВО забезпечують ОК 6 і проходження асистентської практики, яка відбувається на базі Київського столичного університету імені Бориса Грінченка.

2. Наукова (освітньо-творча) діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень (творчості) наукових (творчих) керівників

Аналіз публікацій наукових керівників засвідчив їхню відповідність тематиці досліджень аспірантів. В аспірантурі наразі навчається 8 здобувачів. Їхні теми дисертацій і наукові публікації керівників представлені в таблиці відповідності (додано до ІС). Джерелознавча проблематика наукового керівника В. Томозова (https://scholar.google.com.ua/citations?hl=uk&user=dhk7YfoAAAAJ&view_op=list_works&sortby=pubdate) узгоджується з темами дисертацій, присвяченими аналізу мемуарів або медіаконтенту як джерел у вивченні дисидентського руху та сучасної російсько-української війни. Чітка кореляція простежується між напрямками досліджень наукових керівників П. Бондрачука і О. Лисенка (релігійне життя, церковні відносини), О. Яся (суспільно-політична й історична думка кін. XIX – поч. XX ст.) та В. Милька (система освіти України в XIX – поч. XX ст.) й темами дисертаційних досліджень їхніх аспірантів. Дисертаціями зі всесвітньої історії керують завідувач відділу історії міжнародних відносин і зовнішньої політики України С. Віднянський та провідний науковий співробітник відділу А. Мартинов, наукові інтереси яких охоплюють дослідження різних проблем європейської історії та міжнародних відносин.

3. Заклад вищої освіти здатний сформувавати разові спеціалізовані вчені ради (разові спеціалізовані ради з присудження ступеня доктора мистецтва) для атестації аспірантів (ад'юнктів), які навчаються на відповідній освітній програмі

Відомості про голову та членів разової спеціалізованої вченої ради для аспірантів четвертого року навчання додано до ІС. Аналіз доданих матеріалів, інформації на вебсайті Інституту та відомостей про самооцінювання дозволяє стверджувати про здатність закладу сформувати разові спеціалізовані вчені ради для атестації аспірантів. Науковий потенціал ІУ НАН України надає можливість проводити захисти дисертацій як на присудження ступеня доктора філософії (<http://history.org.ua/uk/dissertation>), так і доктора наук (http://history.org.ua/uk/post?PostSearch%5Bsection.id%5D=10&PostSearch%5Bcreated_at%5D=2026).

4. Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує можливості для виконання наукових досліджень (творчих проєктів) і апробації їх результатів відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, концертів, спектаклів, майстер-класів, персональних виставок, публічних виступів, надання доступу до використання лабораторій, обладнання, інформаційних та обчислювальних ресурсів тощо)

В Інституті створено належні умови для ефективного навчання та провадження наукових досліджень. Аспіранти мають вільний доступ до матеріально-технічної бази Інституту, що включає спеціалізовані бібліотечні фонди, робочі приміщення та необхідну інфраструктуру для виконання індивідуальних наукових завдань. У кожному науковому відділі, відповідно до його тематичної спеціалізації, сформовано добірки профільної наукової літератури, що забезпечують поглиблене опрацювання обраних напрямів досліджень. За потреби здобувачам надається доступ до комп'ютерної техніки з можливістю користуватися провідними українськими та міжнародними науковими ресурсами. Зокрема, завдяки співпраці з Національною бібліотекою України імені В. І. Вернадського аспіранти мають доступ до таких наукометричних і повнотекстових баз даних, як Scopus, Web of Science, SpringerLink, Libraria та інших електронних платформ. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було відзначено, що аспіранти Інституту активно залучені до наукової комунікації, вони регулярно беруть участь у конференціях, зокрема тих, що організовуються в Київському столичному університеті імені Бориса Грінченка, публікують результати своїх досліджень у фахових виданнях. Крім того, здобувачі активно співпрацюють із Український інститутом національної пам'яті та Центральним державним архівом вищих органів влади та управління України, що сприяє розширенню джерельної бази їхніх досліджень і залученню до практичної роботи з історичними матеріалами. Відповідно до Положення про організацію освітнього процесу здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2026_02/6999baaeb7a53.pdf), аспіранти двічі на рік мають звітувати про хід виконання індивідуального плану аспіранта на засіданні відповідного наукового відділу з наступним представленням результатів на річній атестації аспірантів і докторантів Інституту та затвердженням на Вченій раді Інституту, додаючи письмовий звіт установленої форми. Водночас, як зазначили здобувачі освіти, наукові керівники та гарант ОНП, взаємодія між усіма учасниками освітнього процесу не обмежується формальними процедурами звітування. Підтримується постійний зворотний зв'язок: проводяться регулярні консультації, обговорюються результати досліджень, наукові керівники надають рекомендації щодо апробації результатів, допомагають із вибором наукових видань для публікацій. Таким чином, комунікація має системний і безперервний характер. Окремо було підкреслено, що аспіранти мають можливість безкоштовно публікувати результати своїх досліджень у фахових виданнях Інституту. Зокрема, вже є приклади успішної публікаційної активності: двоє аспірантів опублікували свої статті в «Українському історичному журналі», що належить до категорії «А» та є одним із провідних фахових видань у галузі історичних наук.

5. Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, концерти, спектаклі, майстер-класи, персональні виставки, публічні виступи, участь у спільних дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах тощо

Залучення аспірантів до міжнародної наукової спільноти за тематикою їхніх досліджень в ІУ НАН України забезпечується через комплекс взаємопов'язаних наукових, освітніх та організаційних заходів, спрямованих на інтеграцію здобувачів у глобальний академічний простір. Насамперед аспіранти активно залучаються до участі в міжнародних наукових конференціях, семінарах та круглих столах, що проводяться як в Україні, так і за кордоном. Участь у таких заходах дає можливість презентувати результати власних досліджень, отримати фахові відгуки від іноземних колег, налагодити професійні контакти та долучитися до актуальних наукових дискусій. Під час зустрічі аспіранти зазначили, що частина з них уже активно долучена до міжнародної академічної спільноти та бере участь у різноманітних наукових і освітніх ініціативах. Зокрема, окремі здобувачі є учасниками міжнародного проєкту Invisible University for Ukraine. Один з аспірантів отримав грантову підтримку в межах цього проєкту для проведення дослідження за темою, безпосередньо пов'язаною з його дисертаційною роботою, що сприяє як поглибленню наукових результатів, так і їх інтеграції у міжнародний академічний дискурс. Інша аспірантка стала стипендіаткою Українсько-німецької історичної комісії у Дослідницькому центрі Східної Європи у Бремені. Це надало їй можливість здійснити наукове стажування та попрацювати в архівних установах Німеччини. Такий досвід дозволив суттєво розширити джерельну базу її дослідження, ознайомитися з іноземними архівними практиками та встановити професійні контакти з міжнародними колегами. Один із здобувачів також брав участь у науково-освітніх заходах у Греції, де долучився до обговорення проблем розвитку богословської освіти у ХХ столітті. Також він брав участь у мовних грецьких курсах, що є важливим для його наукової спеціалізації. Наразі цей аспірант перебуває у процесі підготовки та подання наукової статті до Варшавського університету. Аспіранти першого року навчання зазначили, що поки що не долучалися до міжнародної спільноти, але активно над цим працюють. Крім цього, Інститут створює умови для інтернаціоналізації освітнього процесу шляхом залучення іноземних фахівців до проведення лекцій, семінарів і т.д. Під час зустрічі зі стейкхолдерами було зазначено, що у травні планується

проведення польсько-українського конгресу істориків, який стане важливою платформою для розвитку міжнародної наукової співпраці та обміну досвідом між дослідниками. До участі в цьому заході також матимуть можливість долучитися аспіранти, що створює для них додаткові умови для апробації результатів власних досліджень, встановлення професійних контактів та інтеграції до міжнародної академічної спільноти.

6. Наявна практика участі наукових (творчих) керівників аспірантів (ад'юнктів) у дослідницьких (творчих мистецьких) проєктах, результати яких регулярно публікуються, презентуються та/або практично впроваджуються

ЕГ переконалася у наявності в наукових керівників досвіду виконання та керівництва науковими проєктами шляхом комплексного аналізу сайту Інституту, відомостей СО та верифікації профілів викладачів у наукометричних базах. Зокрема, високий рівень наукового керівництва на ОНП підтверджується значним досвідом проєктної та міжнародної діяльності В. Томозова, який є керівником здобувачів Г. Малої та Н. Сульженка. Його професійна траєкторія включає участь у міжнародному дослідницькому проєкті «Чорне море» (з публікацією англійської статті в Афінах) та статус запрошеного дослідника Індіанського університету (США), де він презентував лекційний курс з історії етнічних меншин України. Додатковим свідченням експертності наукового керівника є його участь у роботі The Oxford Ukraine Hub при Оксфордському університеті та цикл фахових публікацій, присвячених історії греків Надазов'я, що безпосередньо посилює наукову базу та дослідницькі можливості його аспірантів. Досвід наукового керівництва на ОНП підтверджується активною проєктною діяльністю О. Яся, який є керівником здобувача С. Сільвановича. Він реалізує спільний швейцарсько-український проєкт (№ 2023.01/0030) «Михайло Драгоманов: Швейцарія на українській інтелектуальній мапі Європи», що фінансується Національним фондом досліджень України та Швейцарським національним науковим фондом. Участь у такому масштабному міжнародному дослідженні, результатом якого є підготовка низки фахових публікацій, свідчить про високу кваліфікацію керівника та забезпечує інтеграцію аспіранта в актуальний європейський науковий контекст. Відзначимо активну участь більшості наукових керівників ОНП у масштабному науково-дослідному та просвітницькому проєкті, ініційованому ІУ НАН України з метою осмислення російсько-української війни. Логічним результатом цієї колективної роботи стало фундаментальне тритомне видання «Перелом: війна Росії проти України у часових пластах і просторах минувшини. Діалоги з істориками» (Київ, 2022–2024). Залучення керівників до такого актуального проєкту свідчить про їхню здатність оперативно реагувати на сучасні виклики через призму історичного досвіду та інтегрувати результати новітніх досліджень у процес наукового консультування здобувачів. Логічним підтвердженням проєктного досвіду є наявність у керівників актуальних публікацій у виданнях Scopus/Web of Science та у фахових виданнях категорії «Б», що є результатом виконання зазначених програм, а також документальне підтвердження їхнього статусу як керівників, що було додатково засвідчено під час спілкування з гарантом та НПП.

7. Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових (творчих) керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення здійснення наукового (творчого) керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Дотримання високих стандартів дослідницької етики в межах ОНП забезпечується чіткою регламентацією внутрішніх процедур. Вимоги Положення про дотримання академічної доброчесності науковими працівниками та здобувачами вищої освіти ІУ НАН України (http://history.org.ua/uploads/editor-files/2025_12/69308cc43dbdd.pdf) мають універсальний характер і застосовуються до всіх учасників освітньо-наукового процесу. Це охоплює як НПП Інституту, так і здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії. Такий підхід гарантує єдині вимоги до оригінальності досліджень, прозорості отримання результатів та відповідальності за порушення академічних стандартів на всіх рівнях підготовки. Інститут впровадив чіткий та прозорий механізм реагування на випадки порушення академічної доброчесності, що є невід'ємною частиною системи внутрішнього забезпечення якості освіти. Порядок виявлення порушень, процедура розгляду скарг та перелік можливих дисциплінарних заходів детально зафіксовані у відомостях СО (с. 21). Такий регламентований підхід гарантує об'єктивність експертизи наукових робіт і створює дієве правове поле для запобігання плагіату, фабрикації чи фальсифікації результатів досліджень як серед викладачів, так і серед здобувачів. ЕГ підтверджує, що випадків порушення академічної доброчесності з боку НПП та аспірантів на даній ОНП за період її існування виявлено не було.

Загальний аналіз щодо Критерію 10:

Висновок щодо відповідності критерію. Позитивні практики за критерієм

ОНП повністю відповідає вимогам Критерію 10. Структура та зміст освітніх компонентів забезпечують формування дослідницьких компетентностей, необхідних для здійснення самостійної наукової діяльності, а також підготовку до викладацької роботи у закладах вищої освіти. Забезпечено належну відповідність тем дисертаційних досліджень науковим інтересам і публікаційній активності наукових керівників, а науковий потенціал Інституту дозволяє забезпечити функціонування разових спеціалізованих вчених рад для атестації здобувачів. Важливою складовою підготовки є активна участь аспірантів у наукових конференціях, публікаційній діяльності та міжнародних дослідницьких ініціативах. Інститут забезпечує високий рівень академічної доброчесності через неухильне

дотримання етичних стандартів усіма учасниками освітнього процесу, що підтверджується відсутністю зафіксованих випадків порушень як серед наукових керівників, так і серед аспірантів протягом усього періоду реалізації ОНП. Позитивною практикою є сталий досвід залучення наукових керівників до масштабних міжнародних та національних дослідницьких проєктів, результати яких регулярно реалізуються, публікуються та презентуються, що забезпечує безпосередню інтеграцію здобувачів у сучасний світовий науковий простір. Перевагою підготовки також є безоплатна можливість публікації результатів досліджень аспірантів у фахових наукових виданнях установи, у тому числі категорії «А».

Недоліки

Не виявлено.

Рекомендації

Не потребує.

Рівень відповідності Критерію 10.

Рівень А

IV. Інші спостереження

У цьому розділі експертна група може викласти інші спостереження, пов'язані із освітньою програмою, освітньою діяльністю за цією програмою або процедурою проведення акредитації.

ПУ НАН України створив усі необхідні умови для роботи ЕГ, надав затребувані документи та підтверджувальні матеріали, організував зустрічі відповідно до програми роботи ЕГ у дистанційному режимі. Експерти отримали достатні підстави вважати, що освітній процес здійснюється в реальних умовах. Під час онлайн-зустрічей із фокус-групами, опрацювання додаткової інформації й аналізу вебсайту університету відомості, які отримала ЕГ, підтверджували фактичну відповідність критеріям.

V. Підсумки

На думку експертної групи, підстави для прийняття рішення про відмову в акредитації ОП, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, **відсутні**.

За результатами експертного оцінювання експертна група вважає, що освітня програма відповідає Критеріям за наступними рівнями відповідності:

Критерій 1. Проєктування освітньої програми	B
Критерій 2 . Структура та зміст освітньої програми	B
Критерій 3 . Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання	B
Критерій 4 . Навчання і викладання за освітньою програмою	B
Критерій 5 . Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність	B
Критерій 6. Людські ресурси	A
Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси	A
Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми	B

Критерій 9. Прозорість та публічність

A

Критерій 10. Навчання через дослідження

A

За результатами експертного оцінювання рішенням експертної групи є **акредитація**.

Додатки до звіту:

Документ	Назва файла	Хеш файла
Додаток	ID 51659.xlsx	tOmwJLS/oAesCX7X/my9Rj1Jc8q+tUtz7bgdpvh2y I=

Шляхом підписання цього звіту ми стверджуємо, що провели експертне оцінювання у повній відповідності із Положенням про акредитацію освітніх програм, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, та інших актів законодавства, а також здійснювали свої функції добросовісно, неупереджено і добросовісно.

Документ підписаний кваліфікованими електронними підписами.

Керівник експертної групи

Дроздов Віктор Володимирович

Члени експертної групи

Синявська Лариса Іванівна

Вакуленко Марія Анатоліївна